

Jesenice, 12. novembra 1971

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE
 — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarka«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483; administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Valjarna žice je letos zelo napredovala

Valjarna žice spada med tiste obrate v železarni Jesenice, s katerimi smo imeli v preteklih letih precej težav. Te težave so se odražale tudi pri obratovanju predelovalnih obratov, ki uporabljajo kot vložek valjano oziroma vlečeno žico. Letos se je situacija znatno popravila, zato je prav, če nekoliko podrobneje pogledamo kako je obratovanje potekalo.

Za ilustracijo k naši analizi uporabimo šest diagramov. Na vsakem izmed njih je prikazano na začetku poprečne mesečne proizvodnje in posameznih zastojev v letu 1970, nato pa isti pokazatelji za vsak mesec v letošnjem letu.

Diagram št. 1 nam prikazuje potek proizvodnje. Iz njega vidimo, da smo dosegli v letu 1970 poprečno mesečno proizvodnjo 7045 ton, letos pa so dosežki znatno boljši. Izjema sta meseca maj in junij, ko je bil izveden v tej valjarni glavni remont. V treh mesecih in sicer v marcu, aprilu in oktobru, smo prekoračili številko 9.000 ton. V mesecu oktobru smo dosegli do zdaj najvišjo mesečno proizvodnjo

v tem obratu in sicer 9.346 ton.

Iz diagrama št. 2 vidimo, kako se je gibal procent

skupnih zastojev v odnosu na obratovni čas. V letu 1970 je bil odstotek zastojev 48,1, v posameznih mesecih letošnjega leta pa so zelo različni odstotki, vendar pa je različno vidna tendenca padanja. Izjema je september, ko smo

(Nadalj. na 7. strani)

Uspehi dne Grohar — Koren

Stirinajstega marca 1968 je dan, ko se je dnina Grohar-Koren soočila z modernejšo valjarno. Zamenjala je ročno, težko in nevarno delo. Ročno zanjkanje valjanca je zamenjala avtomatika. S tem je umsko manj zahtevno delo, zamenjala vse večja strokovnost. Nujno je bilo valjavce postopoma pripravljati za odgovornejše delo. Hitrost valjanja, v odnosu na staro valjarno se je povečala. Kalibracija se je spremenila. Prav tako tudi teža valjanca.

Želja valjavcev, da čimprej obvladajo novo tehnologijo valjanja je rasla iz dneva v dan. Vsak valjavec je hotel čim prej pridobiti znanje, da bo kos novemu stroju. Obenem je rasla zavest, da je nujno kar najhitreje izvaljati gotove količine materiala, da bi nadomestili staro valjarno. Poleg tega je bilo potrebno ustvariti še več. Nova žičarna z modernimi stroji je zahtevala več žice. Z vsem tem so bili seznanjeni valjavci nove valjarne žice.

Da bi upravičili vložena sredstva, ki so bila dana za novo valjarno žice, so valjavci iz dneva v dan presegali lastne dosežke.

Ta napor valjavcev ni bil lahek. To iz razloga, ker va-

ljarna ni zadnji krik mode. Poleg tega je v sklopu agregatov vrsta teh za obratovanje na kritični meji. Vendar so Jugoslovani znani v svetu kot marljivi delavci in da tudi s slabimi osnovnimi sredstvi znajo marsikaj ustvariti. Zato je ta delovna sila tudi cenjena.

Od vseh štirih dni, ki se med seboj le malo razlikujejo je vendar dnina Grohar-Koren dosegla nekaj boljših rezultatov. Tako so imeli v mesecu oktobru poprečno proizvodnjo na delovni dan 114 ton. Od skupnega obratovnega časa so dosegli najmanjše zastoje 36,7%. To je za 3,3% manj kot predvideva akcijski program. Želja po uspehih je šla dalje.

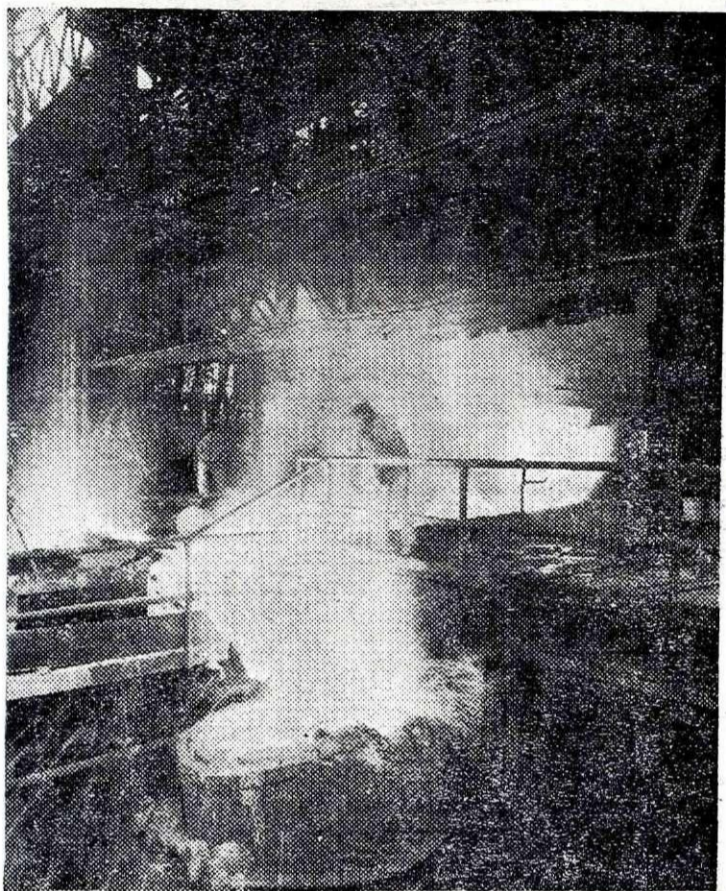
Do 4. 11. 1971 je osemurni rekord izvaljane žice 772 kos. v teži 172.222 kg imela dnina Justin-Jurčič. Ta dan pa je dnina Grohar-Koren ta rekord presegla in znaša 818 kos. v teži 183.894 kg. Pri tem rezultatu in uspešni proizvodnji v oktobru imajo svoje zasluge tudi vzdrževalci.

Celotni dnini čestitamo k izredno dobremu uspehu. Prepričan pa sem, da vse štiri dneve že kujejo načrte za še boljši uspeh. Z. Č.

Ponovno znižanje porabe mazuta na blumingu

V valjarni bluming, so v oktobru znova dosegli zelo dober rezultat pri zmanjšanju porabe toplotne energije na globinskih pečeh. Najnižjo porabo mazuta na tono vložka, doseženo v septembru, so v oktobru izboljšali še za dva kilograma in dosegli 25,2 kg mazuta na tono vložka. To je izredno lep uspeh vseh sodelavcev in organizatorjev dela, ki sodelujejo v procesu od talilnic do valjarne bluming, če upoštevamo, da je bila poprečna poraba mazuta v prvem polletju letos 28,7 kg na tono vložka.

Doseženi uspeh je pogojen s ponovnim skrajšanjem časa od preboda šarže do založitve v globinsko peč, tako imenovani track-time, ki je bil v septembru 3,84 ure, v oktobru pa 3,43 ure, medtem, ko akcijski program valjarne bluming predvideva 4,00 ure. Ker so bile šarže v globinsko peč zložene bolj vroče, zaradi že omenjenega skrajšanja track-tima, je bil tudi krajši čas ogrevanja, ki je znašal 7,50 ure. Oba faktorja skupaj sta vplivala, da je bila poraba kalorij na globinskih pečeh bluminga v oktobru rekordno nizka.

Plavžarji so v oktobru dosegli 97% planske obveznosti

Izvoljeni delegati

Volilne konference, ki je bila v petek, 5. novembra, se je udeležilo 60 članov kolektiva, med njimi tudi člani širšega kolegija Železarne, člani TO OO sindikata Železarne, se-

ekretar tovarniške konference ZKS Železarne Ludvik Kejzar in poleg njih še Mitja Svab, predsednik komisije za samoupravljanje pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slove-

nije ter podpredsednik republiškega odbora sindikata za industrijo in rudarstvo, Srečko Mlinarič. Uvodno besedo k razpravi o problematiki samoupravljanja je imel predsednik komisije za samoupravljanje pri tovarniškem odboru Tone Zupan. Uvodni besedi je sledila živahna razprava, v kateri je sodelovalo več udeležencev volilne konference. V razpravi so načeli vrsto vprašanj, ki se neposredno tičejo samoupravljanja, nato pa so sprejeli zaključke, ki jih objavljamo v današnji številki.

Na konferenci so izvolili pet delegatov in sicer Srečka Mlinariča, Franca Kobentarja, Toneta Zupana, Marico Šimon in Rafaela Ortarja, za delegate III. kongresa sindikata za rudarstvo in industrijo, ki bo decembra v Kranju. Poleg delegatov iz železarne je bil za delegata III. kongresa izvoljen tudi tovariš Miklavčič, prav tako iz naše občine.

Predsednik TO OO sindikata Železarne tovariš Kobentar nam je posredoval še kratko informacijo o sklicu skupnega akcija, na katerem so obravnavali vprašanje splošnega ljudskega odpora. Na aktivu, ki je bil včeraj popoldne je uvodno besedo podal Albert Jakopič-Kajtimir.

Zaradi redukcije elektrike 3.300 ton manj jekla

Zaradi izrednega pomanjkanja električne energije v Sloveniji, je bila zmanjšana dobava tako gospodarstvu, kakor splošni potrošnji. Iz tega razloga je prišlo do delne redukcije proizvodnje na električnih pečeh že 2. novembra, ko so morali ustaviti eno električno peč, naslednji dan 3. novembra pa še drugo. Zaradi izboljšanja stanja z električno energijo pa je v torek 9. novembra ponovno pričela obratovati Lectromelt električna peč, včeraj v četrtek 11. novembra pa še Esea električna peč. Redukcija električne energije je povzročila izpad 3300 ton elektrojekla.

Da bi delno ublažili ta izpad, je v martinarni začela obratovati peta SM peč, na pomoč martinarnem pa je prišlo tudi nekaj sodelavcev iz električnih peči. S tem so kompenzirali izpad proizvodnje ene električne peči. Nekaj sodelavcev iz elektrojeklarne je odšlo na redne in izredne dopuste, ostali pa so v tem času opravljali večja ali manjša popravila v obratu in očistili obrat. Tako je bila izvršena obzidava jame za podaljševanje elektrod, kontrola visokotlačnih kotlov za hidravlični pogon Asea peči, remont na 60-tonski tehtnici pod Sava žerjavom, popravilo voza košare za zakladanje, delno popravilo 50-tonskega zakladalnega žerjava in 80-tonskega livnega žerjava, izvedli pa so tudi enodnevni remont na Asea električni peči. Ker so jih vsa ta dela čakala v prihodnjih dneh, lahko z optimizmom pričakujemo, da bodo sodelavci v elektrojeklarni te dni izkoristili, da čimbolj nadoknadijo izpadlo proizvodnjo.

Višek humanih odnosov — kri za sočloveka!

Kri je najdragocenejše, nenadomestljivo in včasih edino zdravilo. Ko ne pomaga nobena druga stvar, lahko samo s krvjo vrnemo zdravje ali rešimo življenje, kljub veličini zdravstvenih dosežkov v medicini. Desettisoče naših ljudi se v polni meri zaveda velikega pomena in plemenite pomoči, ki jo nudijo bolnikom, ko prostovoljno in brezplačno od časa do časa dajejo svojo kri — brez najmanjše škodljive posledice, kajti v naši medicini je kri zdravilo, ki ga moramo imeti vedno in dosti na zalogi.

Kri zbirajo Zavodi za transfuzijo, posebne potujoče ekipe po terenu. Odvzemajo jo prostovoljnimi dajalcem in jo hranijo v posebnih sterilnih steklenicah v hladilniku. Tako konzervirana kri je uporabna 14 dni. Na ta način je lahko vsak dan na razpolago.

V jeseniški bolnici smo 1970. leta porabili 339.655 cm krvi. Zanimivo pa je, da smo letos do 31. oktobra porabili že 397.400 cm krvi, kar je 62.255 cm več kot pa lani v vsem letu. Za primer, kako je kri potrebna, naj navedem, da so v naši bolnici porabili za ponesrečenca z okvaro jeter 5 litrov krvi, da so mu rešili življenje. Torej je moralo biti za to količino 25 krvodajalcev. Tolažiti ljudi je darovalo svojo tekočino za enega človeka, ki jim bo večno hvaležen.

Teh primerov bi našli lahko še in še, vsak dan se srečujemo z njimi. Samo če zasledujemo časopise, beremo o številnih nesrečah, v katerih se pretrga nit življenja ljudem v največji produktivni dobi. Pri tem ostane nešteto otrok brez staršev in velikokrat smo priča tragičnemu dogodku, ko starši obupujejo na pokopališču ob zevajoči jami, ki jim je vzela najdražje.

Ceprav živimo v obdobju, v katerem človek ni bil še nikoli tako blizu zvezdam in tako daleč od samega sebe, mislim, da ni med nami nikogar, ki bi lahko gledal dan na dan ljudi, ki trpijo, žensk, ki rodijo, otrok, ki umirajo, ne da bi pri tem zaslišal neki skrivnostni klic...

Krvodajalska akcija

Kot vsako leto, bo tudi letos krvodajalska akcija, ki jo organizira Zavod za transfuzijo krvi v Ljubljani.

Akcija bo 15., 16., 17., 18., 19. in 20. novembra 1971 od 6. do 14. ure v Delavskem domu pri Jelenu.

Za delavce Železarne bo akcija organizirana tudi en dan v tednu v popoldanskem času in sicer v četrtek, 18. novembra 1971 od 18. ure dalje. Kdaj bodo krvodajalci iz posameznih obratov prišli na odvoz krvi, bo ekipa Železarne sproti obveščala obratne personalne. Na ta način ne bo nepotrebne čakanja oziroma eventualnih zastojev.

Pred dajanjem krvi, ne jejte mastne hrane. Zajtrkujte le čaj, kruh in marmelado, ne pa mleka, surovega masla in ne pijte alkoholnih pijač.

Po oddaji krvi, boste prejeli krvodajalsko izkaznico z navedbo vaše krvne skupine. Če pa izkaznico že imate, jo prinesite s seboj, da vam vpišejo odzemi krvi.

Da imate krvno grupo že določeno, je v primerih težke nesreče zelo ugodno, kajti to omogoči takojšnjo aplikacijo transfuzije, brez predhodnih laboratorijskih preiskav za določitev krvne grupe.

Delavski svet železarne Jesenice je za krvodajalce Železarne odobril tudi štiri proste ure po oddaji krvi v preventivne namene, da ne bi prišlo do eventualnih nesreč na delovnem mestu.

Pričakujemo, da se boste krvodajalske akcije v čim večjem številu udeležili.

Pogoj za dobro pripravo dela - natančna evidenca

Ze dalj časa v hladni valjarni žice v Hrenovici nastajajo precejšnje razlike med evidenčnim in dejanskim stanjem toplo valjane žice, ki se nahaja v skladišču surovin. Da bi se to uredilo, je bila narejena analiza o teku žice in evidence, vse od odjemalnega stroja v valjarni žice k strojem za hladno vlečenje.

Poškodbe v oktobru

Podatki o poškodbah na delovnih mestih ter na poti v službo, ki jih je zbrala služba za varstvo pri delu kažejo, da je bilo v oktobru na delovnih mestih poškodovanih 35 sodelavcev. Zaradi poškodb na delovnih mestih smo v oktobru izgubili 612 delovnih dni, zaradi dveh poškodb na poti v službo pa še 44 delovnih dni. Deset poškodb in 124 izgubljenih dni so imeli v talilnicah, v valjarni Bela 4 poškodbe in 132 dni, valjarne Javornik dve poškodbi in 66 dni, predelovalni obrati deset poškodb in 151 dni, vzdrževalni obrati šest poškodb — 93 dni, energetski obrati dve poškodbi — sedem dni, upravne službe ena poškodba in 16 dni in za transportu, kjer poškodb ni bilo, vendar so izgubili 23 dni zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev.

Na poti v službo so imeli eno poškodbo in 34 izgubljenih dni v predelovalnih obratih ter eno poškodbo in deset izgubljenih dni na transportu. V ostalih delovnih enotah poškodb na poti v službo niso imeli. V oktobru tudi ni bilo hujših poškodb na delovnih mestih.

Poslabšan položaj jeklarn v ZRN

Poraba jekla v ZR Nemčiji se je v letošnjem letu zmanjšala, kar je skupaj s pritiskom uvoza jekla poslabšalo položaj domačih jeklarn. Povečan izvoz jekla ne more nevtalirati posledic zmanjšane domače potrošnje. Izvoz se je v prvih sedmih mesecih letos povečal za okrog 8 odstotkov. V prvih petih mesecih letos pa je skupen promet zahodnonemške industrije jekla znašal 1,2 milijard nemških mark, kar je za 9% manj, kakor v istem obdobju lani.

Vedno manjši dohodek jeklarn Združenja proizvajalcev jekla poskušajo nadoknaditi s stalnim poviševanjem cen. Od leta 1969, so se cene povišale za 100 nemških mark pri toni valjanega jekla. To utemeljujejo s predhodnim povišanjem cen koksa za 70 odstotkov, plač za 50%, investicijskih vlaganj za okrog 20% in rude za okrog 15%. (Povzeto po Privrednem pregledu)

Pri tem je bilo ugotovljeno, da teža sider, ki so navedene na listkih iz valjarne žice, nima praktične vrednosti, zato ker se na sidra daje običajno več kolobarjev, kot se jih more na tehtnici ob odjemalnem stroju tehtati. Tudi same teže na tej tehtnici niso točne. Običajno pokaže od 30 do 50 kg manj, kot pa je teža v resnici. Tudi skladiščenje v HVZ ni zadovoljivo. Dogaja se, da je v eni vrsti vskladiščena žica različnih dimenzij in kvalitete.

Koliko je točna evidenca za sestavo oddajnice vložka, se ne da ugotoviti, ker za to ni dokumentacije.

Da bodo na pripravah dela lahko v naprej predvideli delo pa je nujno, da se skladišče in sprejem ter oddaja iz njega tako uredi, da se bo evidenca z resničnim stanjem po dimenzijah, kvaliteti, teži in količini kolobarjev ujemala. V zvezi s tem je bilo predlagano, da se v valjarni

žice na Beli tehtnica preuredi tako, da bo na njej možno tehtati več kot 2200 kilogramov žice. Le tako bodo lahko podatki na evidenčnih listih točni in uporabni vse do oddaje žice k strojem za hladno valjanje v Hrenovici. Dokler pa to ne bo urejeno, je bilo dogovorjeno, da se bo s pomočjo enakih, vendar namesto belih, zelenih listkov, vpeljala posebna evidenca. Prevzemnik, ki tudi žico izdaja, bo na vsako sidro, ki je določeno za odvoz, pritržil zelen listek s potrebnimi podatki. Odvezel ga bo tehtalec potem, ko je nanj napisal težo, ki jo je ugotovil na tehtnici pri lužilnici. Ker bodo listki oštevilčeni po vrstnem redu, napake ne bodo možne in bo količina žice točno evidentirana. Ob večkratni leti inventuri žice bo, v kolikor podatki z Bele ne bi bili točni, ugotovljeno pravo stanje, ki je za pripravo dela nujno potrebno. B.

Jubilanti 50-letniki

V mesecu novembru so in bodo praznovali 50 let svojega življenja naslednji naši sodelavci: Franc KOŠIR, hladna valjarna — 4. novembra, Martin PRETNAR, strojno vzdrževanje — 4. novembra, Stane ŠORL, gradbeno vzdrževanje — 6. novembra, Jože PŠENICA, martinarna — 11. novembra, Jožefa ZORMAN, jeklovlek — 15. novembra in Malči PENIC, GEŽ — 20. novembra.

Vsem jubilatam iskrene čestitke!

Evropa v strahu pred uvozom japonskega jekla

Evropski proizvajalci jekla z vedno večjo zaskrbljenostjo gledajo na Japonsko. Bojijo se, da bi v slučaju japonsko-ameriškega sporazuma o prostovoljnem japonskem omejevanju izvoza na ameriški trg, prišlo do večje ponudbe japonskega jekla evropskemu trgu. Japonski izvoz jekla na evropski trg je že zabeležil skokovit porast. Po japonskih podatkih, je Japonska v preteklem letu že izvozila v Evropo skupaj 1,03 milij. ton jekla. V prvih sedmih mesecih letos pa je že zabeleženo 800.000 ton. Naročila za drugo polletje letos pa so še znatno višja in vse kaže, da bo letošnji izvoz jekla iz Japonske v Evropo dosegel 2,3 milij. ton.

Brez dvoma ta nezaželjeni japonski izvoz na evropski

trg lahko tolmačimo z notranjo konjunkturo na Japonskem. Kajti japonsko domače povpraševanje še naprej stagnira. Po vsej verjetnosti bo letošnja skupna proizvodnja dosegla od 88 do 90 milij. ton surovega jekla nasproti 93 tonam doseženih v prejšnjem letu. V avgustu letos je imela Japonska na zalogi 5,5 milij. ton valjanega jekla in sicer štiri milij. ton pri proizvajalcih, ostalo pa v trgovini.

Zato prav nič ni čudno, če izvoz iz Japonske narašča, saj so v prvem tromesečju letos izvozili 5,1 milij. ton oziroma 32% skupne proizvodnje finalnih proizvodov iz jekla. V tretjem tromesečju mora ta izvoz doseči 4,8 milij. ton.

(Povzeto po Privrednem pregledu)

Remont plavža po planu

Remont plavža II poteka po predvidenem planu. Z obzidavo dna so pričeli celo en dan preje, kakor so predvidevali. Tudi ves ognjevzdržen material je dobavljen in s tem odpade vsa negotovost, da bi zaradi neizdobe tega materiala morali podaljšati remont.

Pri remontu zelo uspešno dela avstrijska ekipa firme Plibrico na obnovi obzidave cevovodov za vroči zrak ob kaverjih. Ker predstavlja tak način obzidave cevovodov tehnično novost v svetu, bomo pokušali v eni prihodnjih številkih o tem nekaj več napisati.

Izvršitev programa skupne in blagovne proizvodnje ter odprave v oktobru

Obrat:	Skupna proizvodnja		Blagovna proizvodnja		Odprava
	program	izvršitev %	program	izvršitev %	
Plavž	11.600	11.247	97.0		
SM jeklarna	26.800	26.763	99.9		
El jeklarna	15.000	13.563	90.4		
Livarne	142	142	100.0	50	34
Šamotarna	1.600	1.554	97.1	300	521
TALILNICE:	55.142	53.269	96.6	350	555
Bluming-štekeli	44.300	46.892	105.8	7.200	8.249
HOP	1.010	1.124	111.3	1.000	1.124
Valjarna žice	9.200	9.347	101.6	2.800	3.012
VALJARNA BELA:	54.510	57.363	105.2	11.000	12.385
Lahke proge	2.202	2.512	114.1		366
Valjarna 2400	8.840	8.438	95.4	8.780	8.361
Jeklovlek	1.620	1.533	94.7	1.620	1.533
VALJARNE JAVORNIK:	12.662	12.483	98.6	10.400	10.260
Hladna valjarna	2.550	2.563	100.5	2.540	2.482
Žičarna	5.000	5.337	106.7	3.190	3.311
Žebljarna	830	878	105.7	825	876
Elektrode	1.100	1.160	105.4	1.095	1.154
Prašek	100	87	86.8	100	87
PREDELOVALNI OBR.	9.580	10.025	104.6	7.750	7.910
SKUPAJ:	131.894	133.140	100.9	29.500	31.109
Tuja predelava	500	80	15.9	500	80
ZELEZARNA:	132.394	133.220	100.6	30.000	31.189

Proizvodnje za dom je bilo programirane 100 ton, izvršene pa 221 ton.

Oktobar je mesec, ko vsako leto dosežemo dobre delovne uspehe.

Po treh slabih poletnih mesecih smo lahko z uspehi, ki smo jih dosegli v mesecu oktobru, več kot zadovoljni.

Dosegli smo odpravo v teži 31.082 ton, kar je za marec, ko smo dosegli 32.341 ton druga največja odprava v letošnjem letu.

Seveda je temu primerna tudi realizacija, ta je rekordna in znaša 108,5 milijonov din.

Analiza dela po obratih je sledeča:

TALILNICE:

Plavž iz že standardnih vzrokov ne dosega obvez, razen tega se je ob koncu meseca pričel remont na plavžu 2.

SM jeklarna je obveze izpolnila z 99,9%. Določene težave smo imeli v kvalitetnem izpolnjevanju programa.

Elektro jeklarna zaradi zastojev in redukcije električne energije ni izpolnila planskih obvez.

VALJARNE BELA:

Vsi trije obrati so presegli planske obveze.

Valjarna žice je dosegla celo rekordno proizvodnjo 9.347 ton žice. Znižali so zastoj na 40,2%. Razveseljiva je ugotovitev, da so v mesecu oktobru imeli v valjarni žice samo 14,9% valjarskih zastojev.

VALJARNE JAVORNIK:

Lahke proge dobro izpolnjuje programske obveze. Občasne težave so v redni preskrbi prave s kvalitetnim vložkom.

Vzroki za nedoseganje obvez v jeklovleku so v daljši okvari peskarskega stroja in v tanjšem dimenzijskem asortimentu. Še vedno je visoka količina izmečka in to 135 ton.

Valjarna 2400, zaradi močnega zmanjšanja medfazne proizvodnje v preteklem mesecu, kljub zadostni preskrbi z vložkom ni bila v stanju izpolniti obvez.

PREDELOVALNI OBRATI:

Razveseljiva je ugotovitev, da smo presegli planske obveze v hladni predelavi, kjer še ni čutiti pomanjkanja naročil.

Zato bo potrebno napeti vse sile, da bomo tisto, kar smo v poletnih mesecih zamudili, v naslednjih mesecih nadoknadili.

Dežurna služba

	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 13. novembra:		
dr. inž. Marin GABROVSEK, TKR	380	732
NEDELJA, 14. novembra:		
inž. Jaka SOKLIČ, stroj. del.	556	81131
PONEDELJEK, 15. novembra:		
inž. Franc VIČAR, predel. obrati	743	81572
TOREK, 16. novembra:		
Zdravko ČRV, valjarna žice	852	760
SREDA, 17. novembra:		
inž. Avgust KARBA, dir. proizvodnj.	270	693
ČETRTEK, 18. novembra:		
Zvone LABURA, žebljarna	738	749
PETEK, 19. novembra:		
inž. Emil AZMAN, TSN	809	81716

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Personalne vesti — oktober

Sprejetih je bilo 103 delavcev. Delovno razmerje je prenehalo 94 delavcem.

STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI: Ante DUJMOVIČ, 1907, valjarna profilov — 16 let v ZJ, Vinko KOZJEK, 1911, gradbeno vzdrževanje — 37 let v ZJ, Filip OBLAK, 1913, garaža — 34 let in pol v ZJ, Stanislav STARIHA, 1915, elektro toplotna energija — 30 let in pol v ZJ, Božidar STOLCAR, 1911, zunanja trgovina — 6 let in pol v ZJ.

INVALIDSKO SO BILI UPOKOJENI: Jože GLUHAR, 1918, strojne delavnice — 31 let in pol v ZJ, Husein KOSTIČ, 1932, valjarna 2400 — 16 let in pol v ZJ, Franc PIBER, 1931, žebljarna — 19 let v ZJ, Anton PREZELJ, 1918, valjarna profilov — 26 let v ZJ, Zinka JOVIČIČ, 1922, SEP — 32 let v ZJ in Ivan ZEMVA, 1921, operativa novogradenj — 20 let v ZJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslužen pokoj!

UMRLI SO: Ludvik ČEHOVIN, 1907, valjarna 2400 — 35 let v ZJ.

Svojcem naše iskreno sožalje!

IZKLJUČENI SO BILI: Franc Ahačić, 1936, požarno varnostna služba, Hasan Ajkić, 1950, valjarna 2400, Franjo Antunović, 1953, elektrooddelek, Drago Arambašić, 1950, elektro jeklarna, Janislav Arh, 1949, RTA, Remzi Aslanli, 1949, žičarna, Ramiz Avdić, 1953, žebljarna, Dušan Bajt, 1954, strojno vzdrževanje, Zvonko Begič, 1950, VEN, Novica Čirković, 1947, jeklovlek, Samed Deomić, 1953, valj. prof., Faib Džafić, 1948, šamotarna, Ilijaz Džamastagić, 1954, transport, Zdravko Erlah, 1933, transport, Smail Gajanović, 1953, šamotarna, Drago Gajić, 1953, PIV energija, Risto Gocević, 1949, martinarna, Janez Gradišek, 1938, strojno vzdrževanje, Fana Grvala, 1950, RTA, Bedri Hadžijaj, 1951, žičarna, Rahman Hasanović, 1951, livarna, Viljem Horvat, 1944, PIV energija, Milorad Jakimov, 1948, livarna, Jože Jamar, 1947, strojno vzdrževanje, Hasan Karahodžić, 1946, plavž, Mehmed Kasumović, 1934, martinarna, Mehmed Kičin, 1943, plavž, Valentin Kogoj, 1943, valjarna žice, Rifet Kolarević, 1951, valjarna Bela, Danilo Krčelj, 1948, strojno vzdrževanje, Bogomir Ličof, 1944, VEN, Asim Malkoč, 1944, elektro jeklarna, Sabit Malkoč, 1941, martinarna, Ljube Manov, 1943, žičarna, Ivan Mavri, 1948, jeklovlek, Vlastimir Milenković, 1953, valjarna Bela, Tihomir Milošević, 1954, transport, Milena Misotić, 1948, elektrooddelek, Pero Mladenov, 1949, hladna valjarna, Fuad Mujeznović, 1952, transport, Boris Mulej, 1947, martinarna, Mahmut Pajić, 1934, martinarna, Zdravko Panjar, 1948, strojno vzdrževanje, Božin Pešov, 1948, martinarna, Rade Postolov, 1948, šamotarna, Atanas Ristov, 1945, elektro jeklarna, Marija Slejko, 1946, valjarna Bela, Lucija Smolić, 1937, jeklovlek, Božidar Staletović, 1951, žičarna, Ljubomir Stanković, 1946, transport, Lazar Stojilov, 1950, plavž, Slavko Tadić, 1948, livarna, Albert Tokalić, 1939, martinarna, Vekoslav Tomažić, 1940, valjarna Bela, Mile Trajkovski, 1950, plavž, Zoran Trifoni, 1951, jeklovlek, Vebi Ukshimi, 1953, žičarna, Mileva Vujinović, 1943, valjarna Bela, Mira Zorko, 1951, valjarna 2400, Vili Zupančić, 1944, VEN, Feliks Žagar, 1943, šamotarna.

Preklic legitimacij za vstop v železarno Jesenice

Bogoljub Mihajlovič, 1949, Franc Guba, 1923, Stanko Mikelj, 1943, Ibrahim Sinanović, 1945, Franc Dolenc, 1928, Milan Milanović, 1946, Jože Kralj, 1920, Daniel Križnar, 1945, Štefko Suljanović, 1937, Fehim Čizmić, 1946, Jože Finžgar, 1926, Avgust Ankon, 1937, Milan Rupar, 1933, Ciril Rozman, 1951, Rajko Mitrović, 1953, Vlado Jotič, 1943, Janez Kunšič, 1949, Natali Macorik, 1923, Jože Bele, 1932, Bogdan Cvijić, 1948, Slavko Milovanović, 1940, Trajan Mitrov, 1953, Vehid Duganjić, 1953, Muharem Raković, 1936, Jozo Kovačić, 1937, Karol Lapanja, 1939, Blaže Pejčev, 1950, Munib Pirić, 1953, Jože Domanjko, 1915, Omer Šerbečić, 1953, Huse Sinanović, 1951, Slavko Filipović, 1940, Derviš Dedić, 1953, Zvonko Begič, 1950, Džuro Ivanković, 1951, Dušan Bajt, 1954, Lovro Jurc, 1950, Alojz Fiket, 1950, Ešef Kerič, 1941, Branko Skale, 1954.

РЕДАРСКО-ГЕОЛОШКО-МЕТАЛУРГИЈСКИ ФАКУЛТЕТ БЕОГРАД / БОР

ПОБРОМ СЕЧУНИХ ПРОЦЕСИХ
90 ГОДИНА ПРОИЗВОДНЕ И НАКЛЕ
25 ГОДИНА РЕДАРСКО-ГЕОЛОШКО-МЕТАЛУРГИЈСКИХ ПРОЦЕСИХ И НАКЛЕ
10 ГОДИНА МЕТАЛУРГИЈСКИХ ПРОЦЕСИХ И НАКЛЕ

НАЈБОЉИ СЕЧ

ЖЕЛЕЗАРНИЦА

ЖЕЛЕЗАРНИЦА „ЈЕСЕНИЦЕ“ — ЈЕСЕНИЦЕ

ЗА СВАКИХ И ПОМОК У ПОЗВОЈИ
ОКОЛО ФАКУЛТЕТА

БЕОГРАД-БОР
15. МАЈ 1954

НАЈБОЉИ ФАКУЛТЕТ

Priznanje, ki ga je Železarna prejela od Rudarsko-geološko-metalurške fakultete Beograd

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Še vedno v ospredju kadrovske vprašanje

Pretekli teden, v četrtek, so se sestali člani sekretariata TK ZM Železarnar na svoji redni seji. Kot že nekaj časa, je bila tudi tokrat glavna tema sestanka kadrovske vprašanje TK ZM. Poročali smo že, da so člani sekretariata prevzeli na svoja ramena odgovornost ponovnega kadrovanja v predsedstvo TK ZM, na tej zadnji seji pa je bilo že govora o konkretnih oziroma poimenskih dopolnitvah in zamenjavah članov v predsedstvu TK ZM Železarnar. Sekretar Ljubo JASNIČ, ki je sestanek vodil, je tudi povedal, da zadoščeni v bistvu niso našli na nerazumevanje vodstev raznih obratov pri iskanju perspektivnih mladih ljudi, ki bodo nastale vrzeli v vodstvu TK ZM izpolnili. Ponekod je bilo sicer opaziti, da odgovorni ljudje ne poznajo najboljše razmere v »svojih« obratnih aktivih ZM, vendar ostane vprašanje, ali po lastni krivdi, ali po krivdi neaktivnosti mladih v teh obratih. Vsekakor pa tudi sedanje »prebujanje« pomeni določen korak naprej iz točke blizu nič, na katero je splošna aktivnost mladih v Železarni v zadnjem času zdrsnila.

Naj bo tako ali drugače, akcija je in ostane enotna, z določenim in dosegljivim ciljem. Zraven lahko še pripisem, da vse to vodijo tudi odločni posamezniki, ki bodo začeto delo tudi dokončali. Uspešnost akcije pa je navsezadnje tudi nujna, saj dosti posameznikov (od nizkega števila), ki so do sedaj nosili aktivnost ali breme dejavnosti TK ZM Železarnar, kmalu ne bo več aktivno sodelovalo, ustreznih in deloma enakovrednih zamenjav pa zaradi zgrešene kadrovske politike do pred kratkim, še ni.

Poleg tega vprašanja pa so se na seji sekretariata TK ZM Železarnar tudi dogovorili o nekaterih nalogah sekretariata TK ZM v začetnem vodenju dejavnosti TK ZM. Ob tem so se tudi že konkretno dogovarjali o izvedbi oddaje »Mladi pred mikrofonom«, ki naj bi bila nadaljevanje oziroma ponovitev iste, izvedene pred nekaj tedni v Kropi v organizaciji tamkajšnjega mladinskega aktiva tovarne Plamen.

Mladi iz Srbije na obisku v Železarni

V petek, 5. novembra, smo mladinci TK ZMS sprejeli v goste mladinsko delegacijo iz Srbije. Delegacijo so sestavljali mladinke in mladinci iz delovnih organizacij in študentje beogradske fakultete in višjih šol.

Po kratkem sprejemu, ki smo jim ga pripravili, je o Železarni spregovoril predsednik TK ZMS Miro Ipavec. Sledil je ogled tehničnega muzeja Železarnar, saj smo jim tako lahko najbolj nazorno pokazali zgodovino železarstva. Po ogledu smo imeli še razgovor v zgornjih prostorih Kazine. Mladinci in mladinke iz Srbije so se najbolj zanimali, kako premagujemo sedanje gospodarske težave oziroma kako rešujemo problematiko podjetja. Govorili smo tudi o skrbi za mladega proizvajalca na delovnem mestu in o njegovem prostem času. Mladi iz Srbije so spraševali o naših samoupravnih aktih in o legalizaciji prekinitve dela. Zanimalo jih je tudi, kako rešujemo stanovanjsko problematiko, zaposlovanje mladih, zaposlovanje strokovnih kadrov, perspektivo podjetja, sodelovanje mladinske organizacije v sindikatu, ZK in drugih političnih organizacijah v občini. Še in še bi lahko našteval stvari, ki so jih zanimalo, toda imeli smo omejeni čas, ki pa se v takih primerih ponavadi zelo hitro izteče.

Mlade pa ni zanimala samo Železarnar in delovni ljudje v njej, temveč tudi zgodovina Jesenic in njene okolice. Mladinke in mladinci iz podjetja JAT in Metropola je predvsem zanimalo, kako razvijamo turizem v naši občini.

Za spomin na srečanje smo jim podarili spominsko plaketo naše Železarnar.

Preden pa smo se poslovili, smo še skupno obiskali spominsko obeležje v Završnici, kjer so našli truplo sekretarja SKOJ Dragoljuba Milanoviča. Tu so mladi iz Srbije položili venec, pred tem pa je eden od njih spregovoril o njegovem življenju.

Na zaključku petkovega srečanja so mladi iz Srbije povabili predstavnike iz TK ZMS naslednji dan v hotel Park na Bledu na razgovor. Posvečen je bil predvsem čimvečjemu zblizovanju in sodelovanju med mladimi iz Srbije ter Gorenjske oziroma Slovenije.

Zal pa se razgovora niso udeležili vsi vabljeni oziroma vsi, ki so obljubili. Ob slovesu so nas mladi iz Srbije povabili, da naj obiščemo Srbijo. Tako smo si še zadnjič stisnili roke in drug drugemu zaželeli čimveč osebne sreče in veliko uspeha na delovnem mestu in pri delu v mladinski organizaciji.

fk

Tekmovanje iz znanja o družbeni in politični ureditvi SFRJ na ŽIC

Sestega novembra je bilo na železarskem izobraževalnem centru tekmovanje o poznavanju družbene in politične ureditve SFRJ. To tekmovanje so na pobudo predavatelja Janeza Zurca, organizirali učenci 3.b razreda poklicne šole, udeležili pa so se ga učenci vseh zaključnih letnikov zavoda razen četrtega letnika strojnega oddelka, ki se tekmovanja iz neznanega vzroka niso udeležili.

Tekmovalno ekipo je sestavljalo neomejeno število učencev posameznega razreda. Ekipo je morala odgovoriti na deset kar precej težkih vprašanj, katera so zajemala vso snov predelano v prvi redovalni konferenci (družba in družbena skupnost, od praskupnosti do danes, politična ureditev in ustava SFRJ).

V prvi polovici tekmovanja so najprej povedli učenci 3.c, ki so na pet vprašanj odgovorili popolnoma pravilno, na drugem mestu so bili učenci 4.m razreda, ostala mesta pa so si delile kar štiri ekipe in sicer učenci 3.a in 3.b razreda so imeli enako število točk (18), medtem ko so imeli učenci 2.c in 2.d razreda dve točki manj (16). V nadaljevanju pa se je razvila izredno zanimiva borba za prvo in drugo mesto ter za tretje in četrto. V tem izredno zanimivem in borbenem drugem delu tekmovanja pa so imeli največ sreče učenci 4.m razreda, ki so z zadnjim pravilnim odgovorom premagali učence 3.c razreda.

Končni vrstni red je bil: 1. 4.m (metalurgi) 41 točk, 2. 3.c (elektrikarji) 38 točk, 3. 3.a (ključavničarji) 28 točk, 4. 3.b (ključavničarji) 25 točk, 5. 2.d (valjavci) 18 točk, 6. 2.c (žičarji) 15 točk.

Zmagovalna ekipa je dobila prehodni pokal. Na koncu je tekmovalce pozdravil tudi ravnatelj strokovnih šol inž. Zevnik, ki je pohvalil idejo o tekmovanju, hkrati pa izrazil tudi željo, da bi učenci tekmovali tudi v bodoče.

Organizacija tekmovanja je bila dobra. Prišlo je sicer do nekaterih manjših nesporazumov, kar pa je posledica premajhne izkušnosti organizatorjev učencev 3.b razreda.

Splošen vtis o tekmovanju je dober, znanje, katerega so učenci pokazali je bilo na izredno visoki ravni.

Učenci zaključnih letnikov ŽIC so tako dokazali, da se želijo usposobiti za dobre samoupravljavce; svoje znanje pa bodo še naprej izpopolnjevali. Dogovorili so se, da bodo s takimi tekmovanji nadaljevali skozi vse šolsko leto.

Br.

Kljub starosti še vedno uspešno obratuje

Prejšnji teden je skozi Jesenice potovala posebna pošiljka. V Novi Gorici so za železniški muzej v Ljubljani pripravili parno lokomotivo serije 28, ki je bila izdelana leta 1911 v dunajski tovarni strojev. Kot vidimo na sliki so stroj opremili tako, kakor je izgledal pred 60 leti.

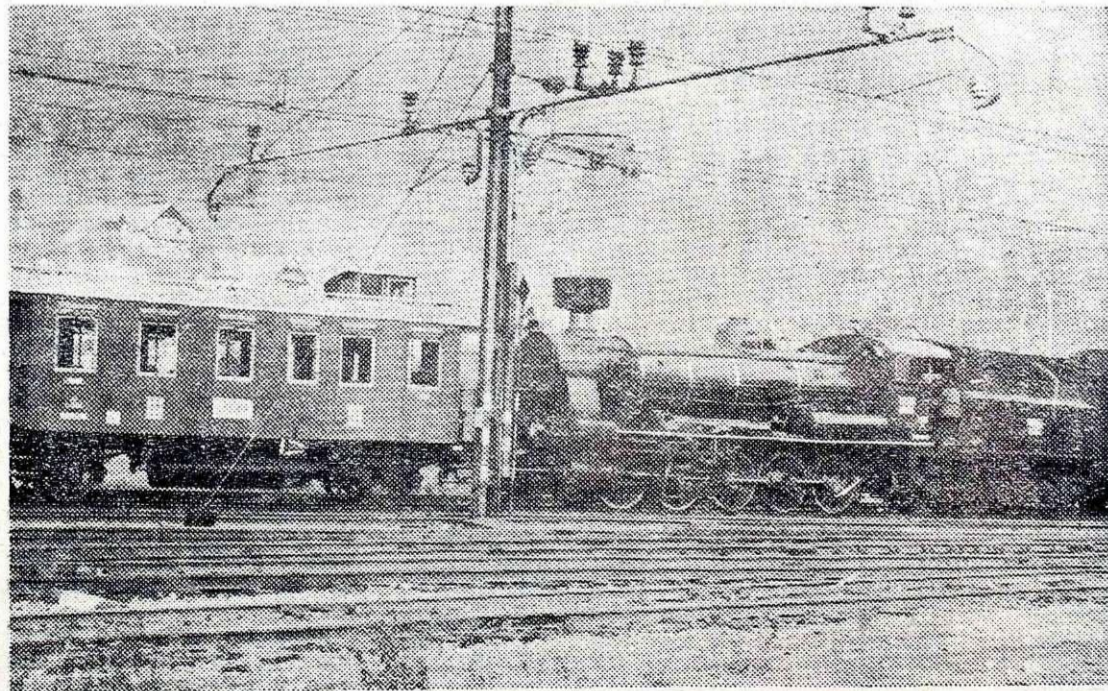
Poleg tega stroja je bil tudi potniški vagon, ki so ga imeli že pred prvo svetovno vojno in še precej časa po njej. Takrat so bili na gorenjskih progah še trije razredi, ki so bili na vagonih zaznamovani z rimskimi številkami. Ob tem je zanimivo to, da imamo tako lokomotivo tudi mi v Železarni in sicer je to težka parna lokomotiva, ki vozi šarže od jeklarne v valjarno

Bela. Naša je celo še dve leti starejša, saj je bila v isti tovarni izdelana že leta 1909. Lokomotiva je bila kupljena kot staro železo in generalno popravljena. Po tem popravilu bo lahko vozila še šest let. Ta parni stroj nas je pravzaprav začasno rešil težav, ko so se pričele kvariti Dieslove lokomotive. In zakaj je tako stara še vedno za nas uporabna? Predvsem zato, ker je enostavna in ker lahko vse okvare sami popravimo in če je treba nadomestne dele sami naredimo. Pri dieselskih strojih pa je slabo to, da je težko dobiti rezervne dele, če pride do izrednih okvar, pa tudi večja popravila se prav zaradi tega zelo zavlečejo. Sicer pa ne nameravamo ostati stalno pri tej vleki!

V kratkem bomo dobili Diesel — električno lokomotivo, ki bo imela prav toliko konjskih sil, kot jih ima ta velika parna pri najboljšem ekvivalentu premoga. Prepričani smo, da se bo obnesla pri prevozih jeklarne — Bela, te spremembe pa bodo posebno veseli prebivalci Borovelj, ki jih sedanje neprestano puhanje parnega stroja ponoči moti.

Da pa ne bi kdo mislil, da na Belo vozimo šarže z muzejskim strojem, moramo povedati, da imajo na bohinjski progah v uporabi še štiri take parne lokomotive, ki jim bodo služile vse dokler ne bo denarja, da bi lahko kupili Diesel lokomotive.

B.

Šestdeset let stara lokomotiva in potniški vagon za železniški muzej

Samoupravni organi v preteklem tednu

4. seja odbora za življenjske pogoje in rekreacijo

Na 4. seji odbora za življenjske pogoje in rekreacijo, ki jo je predsednik Janez Kavčič sklical v ponedeljek, 8. novembra 1971, so obravnavali vrstni red prosilcev stanovanj in pritožbe v zvezi s tem, predlog sprememb pravilnika za urejanje stanovanjskih vprašanj delavcev železarn in reševali tekoče zadeve.

Vrstni red prosilcev stanovanj za leto 1971 so potrdili z eno samo spremembo na podlagi upravičene pritožbe enega prosilca. Ostale štiri pritožbe pa so zavrnili, ker so ugotovili, da so bili stanovanjski pogoji prizadetih točkovanj skladno z obstoječim pravilnikom o urejanju stanovanjskih vprašanj.

Obravnavali so predlog sprememb pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj, na katerega pa so imeli tele pripombe, ki jih posredujejo komisiji, ki bo pripravljala predlog za delavski svet železarn:

Točka 2/a sistema točkovanja naj bi se spremenila tako, da bi se kot prosilci brez stanovanja, za kar se pridobi 150 točk, smatrali vsi tisti prosilci, ki imajo manj kot 5 m² čiste stanovanjske površine na člana družine. V zvezi s tem predlogom so nato predlagali tudi spremembo točke 2/b in sicer tako, da bi

se točkovala čista stanovanjska površina na družinskega člana:

od 5 do 7 m ²	30 točk
od 7 do 10 m ²	15 točk in
nad 10 m ²	0 točk

Menili so, da je treba dodati k točki 6 tole tolmačenje: Delovna doba v tovarni se upošteva in točkuje tistemu članu družine, ki je najdalj časa zaposlen v železarni s 5 točkami in za vsako nadaljnje leto še s 5 točkami. Vsi ostali družinski člani zaposleni v železarni pa se točkujejo s 3 točkami za vsako leto zaposlitve v železarni.

V zvezi z 8 točko sistema točkovanja pa so predlagali tovarniškemu odboru sindikalne organizacije, da izdela kriterije za ocenjevanje aktivnosti v družbeno političnih organizacijah in društvih.

V nadaljevanju se je reševali tekoče zadeve oziroma prošnje posameznikov ali društev, o rešitvah pa bodo prizadeti pisмено obveščeni.

9. seja odbora za dohodek in nagrajevanje

Predsednik odbora za dohodek in nagrajevanje Ludvik Kežar, je sklical 9. sejo v ponedeljek, 8. novembra 1971 in predlagal že običajen dnevni red.

Najprej so obravnavali oblikovanje osebnih dohodkov v oktobru in sklenili, da bodo skladno z določili samoupravnega sporazuma tokrat izplačali celotno oblikovano maso. Pri tem so poudarili, da je treba delovno skupnost železarn obvestiti, da nekoliko višji osebni dohodki v nekaterih obratih niso plod samoupravnega sporazuma, temveč zelo dobrega dela v oktobru in doseženih zelo dobrih rezultatih tako v proizvodnji, odpravi kot pri finančni realizaciji, ki je prav v oktobru rekordna. Če bodo rezultati v novembru slabši bodo verjetno slabši tudi osebni dohodki, slabše rezultate pa se logično lahko pričakuje, ker je v novembru manj delovnih dni in bi zato morali obrati sprejeti ustrezne ukrepe.

Poleg redni popravkov oblikovane mase osebnega dohodka v posameznih obratih v mejah 97–105 % pa so za ta mesec odobrili še tele popravke:

— martinarni so upoštevali korekcijo cenika za + 5 % že ta mesec,

— elektro jeklarna lahko koristi lastna sredstva do srednje meje,

— valjarna Bela so upoštevali korekcijo cenikov za + 12 % že ta mesec s tem, da so komisiji za nagrajevanje v njihovi delovni enoti pripo-

ročili naj ne bi izkoristili celotnega povišanja že ta mesec, temveč le toliko, da dosežejo izplačilo na srednji meji,

— jeklovleku so odobrili izplačilo do srednje meje,

— elektrodnemu oddelku so upoštevali korekcijo cenikov za + 8 % že ta mesec,

— vzdrževanju so priznali plačilo nadurnega dela in so s tem dosegli osebne dohodke med srednjo in zgornjo mejo.

Poleg tega so sklenili, da bodo osebne dohodke valjarne profilov na Javorniku, zaradi specifičnosti dela obravnavali sproti vsak mesec. Predčasno korekcijo cenika v raziskovalnem oddelku, ker so presegali zgornjo mejo, so zmanjšali od prvotnih - 6 % na - 3,5 %. Plinski in vodni energiji niso odobrili dodatnih sredstev za plačilo nadur, ki so jih opravili pri uvajanju pogona argonske naprave, ker z lastnim oblikovanjem prese-gajo srednjo mejo.

V nadaljevanju seje so vzeli na znanje analizo finančnega rezultata za september in analizo cenikov v III. kvartalu letošnjega leta. Popravke cenikov pa so odobrili že takrat, ko so obravnavali oblikovanje osebnih dohodkov za oktober in so popravke za ta mesec tudi že upoštevali.

Strinjali so se s predlogom oddelka za nagrajevanje, da se v zvezi z internim samo-

upravnim sporazumom o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v združenem podjetju Slovenske železarn z veljavnostjo od 1. novembra letos:

— povečanje nočnega dodatka obratom krije iz skupnih sredstev tovarne tako, da se oblikovani masi doda znesek po razdelilniku, ki ga je predložila služba,

— za kritje nedeljskih nadur pa se obratom dodajo dejansko izplačani zneski po obračunu.

1. seja komisije za varstvo pri delu

Na prvi seji komisije za varstvo pri delu v valjarni Bela, ki je bila 2. novembra, so obravnavali devetmesečno poročilo in problematiko po posameznih obratih. Devetmesečno poročilo je posredoval tovariš Svetina, podatki pa kažejo, da so imeli letos v obratu Javornik I 26 poškodb, lani v istem obdobju 28 poškodb. V valjarni Bela letos 42 poškodb, lani v prvih devetih mesecih 23 poškodb. V valjarni žice je bilo letos 14 in lani 12 poškodb. Vzporedno s podatki o poškodbah so bili člani komisije seznanjeni tudi s podatki o izgubljenih dnevih zaradi poškodb. Poročilo navaja tudi vzroke poškodb, ki jih je najpogosteje treba iskati v utesjenosti in neurejenosti na delovnem mestu ter krivdi zaposlenih. Prišteti je treba še neustrezno orodje, nosilna sredstva, spremembe na delovnih mestih, ko manjkajo delavce nadomeščajo drugi delavci, ki pa niso dovolj poučeni. Skratka osebni faktor pri poškodbah 40% je zelo visok. Poškodb s smrtnim izidom v valjarni Bela ni bilo, pač pa so imeli eno težjo poškodbo na blumingu in dve poškodb v valjarni žice.

Tovariš Svetina je posredoval tudi problematiko po posameznih obratih. V valjarni Bela so najbolj problematični higienski prostori in so že izdelali osnutek za prostore pod prevlačnikom za 220 ljudi za potrebe bluminga in adjustaže bluminga. Skladiščenje materiala v skladišču hladnega vložka štetla ni dovolj varno. Tudi prehodi prek naprav, ki so predvideni za zaposlene pri popravilih niso vzdrževani in ne ustrezajo svojemu namenu. Taki prehodi so vzdrževani v glavnem le na liniji rezanja in v adjustaži štetla. Tudi razsvetljava v valjarni Bela ni ustrezna. Žarnice le redko menjajo in jih tudi ne čistijo. Zapršenost v halah je velika. Na štetlu so vprašanje rešili z žaluzijami, kakršne naj bi uvedli tudi na drugih delovnih mestih.

6. seja komisije za nagrajevanje v valjarni Bela

V ponedeljek, 8. novembra je bila v prostorih valjarne Bela šesta seja komisije za nagrajevanje pri svetu delovne enote. Članom komisije so bili dani na vpogled in v razpravo osnovni podatki o formiranju mase osebnih dohodkov za oktober. Podatki so bili prikazani ločeno za vsak oddelek valjarne posebej ter za valjarno žice in valjarno profilov. Kot vedno so bili tudi tokrat na voljo primerjalni podatki za vso železarno in pa podatki o stanju rezervnega sklada v delovni enoti

valjarne Bela. Komisija je sprejela sklep, da je za oddelke valjarne Bela treba vzeti iz rezerve vsoto 9.942 N din in jo izplačati, medtem ko pri valjarni žice in valjarni profilov ni bilo sprememb.

Šef delovne enote inž. Perne je seznanil komisijo tudi z doseganjem plana in vzporedno s formiranjem osebnih dohodkov. Novi cenik je v veljavi od maja, podatki, ki jih je posredoval inž. Perne, pa so bili prikazani tako, da so člani komisije lahko ugotovili koliko mase OD naj bi dosegli po planu in koliko so jo dosegli in sicer za vsak mesec posebej od maja do oktobra. Iz podatkov je razvidno, da je treba dosegati proizvodne programe, da bi lahko oskrbovali ostale obrate, po drugi strani pa tudi zaradi doseganja mase osebnih dohodkov.

Železarski globus

ZDA — V eni izmed železarn železarske družbe LUKENS STEEL Co. je letos pričela obratovati nova naprava za kontinuirano vlivanje bram. Dobavilo jo je švicarsko podjetje Concast in največje v ZDA. Vliiva lahko brame široke 1650–1900 mm in debele 178–300 mm.

5. seja odbora za kadre

V torek, 9. novembra 1971 je predsednik odbora za kadre inž. Boris Bregant sklical 5. sejo odbora in je za dnevni red predlagal: analizo fluktuacije delavcev v I. polletju letošnjega leta, predlog za povišanje štipendij, poročilo o šolanju in priučevanju mladoletnih delavcev, ki so zaposleni v železarni ter reševanje tekočih zadev in prošenj.

Z analizo fluktuacije delavcev v I. polletju letos in v primerjavi s istim obdobjem lani, so se strinjali. Strinjali so se tudi z zaključki kadrovskega sektorja v zvezi s tem. Pripomnili pa so, da bi bilo treba izdelati še podrobnejše analize fluktuacije delavcev v obratih, kjer je fluktuacija največja in močno odstopa od drugih obratov (valjarna Bela, talilnice). Menili so, da je treba povečati skrb za izboljšanje življenjskih pogojev vsem našim delavcem, treba pa je tudi zaostri kriterije za sprejem novih delavcev, seveda takrat kadar to stanje dopušča. Strinjali so se tudi s stališčem kadrovske službe glede ponovnega zaposlovanja zdomcev v prihodnem obdobju, ker se pričakuje večji povratek zdomcev.

Nato so obravnavali predlog kadrovske službe o povišanju štipendij na višjih, visokih in srednjih šolah. Predlog je bil sestavljen zaradi povečanja življenjskih stroškov in je bil usklajen z ostalima železarnama. Na podlagi

tega so odobrili povečanje vseh štipendij za 20 %, s tem da za poklicno šolo na Jesenicah veljajo enotne štipendije v višini predlaganih za metaturške poklice. Odobrili so tudi, da se poviša študentski minimum na 760 din in finančna pomoč za kritje razlike slabše situiranim študentom. Poviša se tudi povprečni osebni dohodek na člana družine na 450 din kot osnova za kritje razlike med štipendijo in polno ceno internata ŽIC. Končno so odobrili tudi drugačen način izplačevanja stimulativne štipendije študentom in sicer tako, da bodo odslej prejemale ob vpisu v naslednji letnik za vsak opravljen izpit z oceno 2,9 100 din, z oceno med 3 in 3,9 120 din in za oceno nad 4 140 din, ne pa kot doslej na povprečno oceno vseh izpitov. Štipendije bodo veljale z začetkom šolskega leta 1971/72.

V nadaljevanju seje so obravnavali poročilo o šolanju mladoletnih delavcev zaposlenih v tovarni in rešili nekaj prošenj za študijske ugodnosti.

Kakšne bodo pravice zavarovancev po novem zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Podružnica društva telesnih invalidov je za torek 9. novembra organizirala predavanje o pokojninsko invalidskem zavarovanju. Ker je bila slaba udeležba, posredujemo vsem zainteresiranim nekaj tolmačenj iz tega zanimivega področja.

V skladu z vsebino ustavnih amandmajev, bodo delavci v okviru svojih interesnih skupnosti, regulirali vse več svojih normativnih aktov; pravic, dolžnosti, način uveljavljanja teh pravic in drugo. Na ta način bo samouprava delovnih ljudi in samoupravno urejevanje odnosov v okviru združenega dela dobilo svoj poseben značaj. Poseben značaj predstavlja ureditev pokojninsko invalidskega sistema, zlasti zato ker se v skladu z ustavnimi amandmaji ožijo pravice in dolžnosti federacije, s tem, da se krepi položaj republik in pokrajin, širijo se njihove funkcije, pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz njihove samostojnosti in odgovornosti za lastni razvoj in za razvoj vse Jugoslavije.

Ustavna funkcija vsega tega področja je opredeljena v amandmaju XXX. (tč. 2, pod tč. 2) po katerem se na nivoju federacije regulirajo osnovne pravice delovnih ljudi pri urejevanju njihove socialne varnosti in solidarnosti. Nesporno je to, da spadajo pravice s področja pokojninsko invalidskega zavarovanja med osnovne pravice delavcev. Nujnost enotnega urejevanja osnovnih pravic iz pokojninsko invalidskega zavarovanja izhaja iz potrebe enotnega tržišča, prostega gibanja delavcev in značaja minulega dela pri ureditvi pokojnine. Kot tudi iz mednarodnih obvez, katere je prevzela Jugoslavija na tem področju.

V zvezi s pravicami borcev NOV iz pokojninsko invalidskega zavarovanja po amandmanu XXX (tč. 2, pod tč. 5) federacija:

»Ureja in zagotavlja osnovne pravice borcev, vojnih invalidov in družin padlih borcev.« Upošteva, da pravice iz pokojninsko invalidskega zavarovanja predstavljajo eno od osnovnih pravic borcev NOV, je potrebno, da z zveznim zakonom enotno za vso državo, določimo pogoje za uveljavljanje in urejevanje pravic iz pokojninsko invalidskega zavarovanja, katerih osnova izhaja iz udeležbe v NOV.

Pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja zavarovanci — borci NOV uveljavljajo v glavnem na isti način kot ostali zavarovanci. To pomeni, da so pravice zavarovancev borcev NOV iz tega naloga, predvsem pravice, ki izhajajo iz delovnega razmerja. Z zakonom bi se določilo prednosti v pogledu uveljavljanja in priznavanju pokojnin borcem NOV, katere temelje na dejstvih:

— da je bilo borcu NOV v toku vojne načeto njegovo zdravje,

— da so bili prikrajšani pri rednem šolanju in pri strokovnem izpopolnjevanju, za kar jih je treba s posebnimi pogoji spraviti v enakovreden položaj z ostalimi zavarovanci.

Osnovne pravice iz pokojninskega, kot tudi iz invalidskega zavarovanja, naj bi se regulirale z enim zakonom, z ozirom na to, da se mnoge zadeve iz pokojninskega zavarovanja na enak način rešujejo v invalidskem zavarovanju.

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje vojaških oseb pa bo potrebno v celoti reguli-

rati s posebnim zveznim zakonom, enotno za vso državo, v skladu z ustavnim amandmajem XXX, (tč. 2, pod tč. 5).

Načela, na katerih se gradi zakon

Osnovne pravice delavcev iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, katere se urejajo z zveznim zakonom, izhajajo iz načel:

— obveznosti delavca da zavaruje sebe za primer starosti in zmanjšanja ali izgube delovne sposobnosti, član družine pa za primer svoje smrti;

— vzajemnosti in solidarnosti pri ustvarjanju sredstev in pravic;

— odvisnosti pravice od rizika zavarovanja, od dolžine pokojninskega staža, vlaganja v fonde, deleža minulemu delu, kot tudi od drugih z zakonom in s samoupravnimi akti potrjenih meril;

— organizacija in izvajanje zavarovanja po delavcih v okviru interesnih skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja; organiziranih na načelih samoupravljanja, ekonomski sposobnosti, da zagotove svoje obveznosti do zavarovancev;

— samoupravnega sporazumevanja med skupnostmi pokojninskega in invalidskega zavarovanja in družbenega dogovarjanja pri reševanju vprašanj skupnega interesa.

Poroštva (riziki) zavarovanja in osnovne pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Po tem zakonu obvezno zavarovane osebe si zagotavljajo:

— pravico na starostno pokojnino v primeru starosti;

— pravico na poklicno rehabilitacijo in zaposlitev z ustreznim denarnim nadomestilom in pravico na invalidsko pokojnino v primerih zmanjšanja ali izgube delovne sposobnosti (invalidnosti), in v primeru telesne poškodbe, pravico za invalidnino. Invalidnost obstaja, če pri zavarovancu nastane izguba ali zmanjšanje sposobnosti za delo na svojem delovnem mestu, katerega pa ni mogoče odpraviti z zdravljenjem ali drugimi oblikami medicinske rehabilitacije;

— v primeru smrti zavarovanci zagotavljajo članom svoje družine pravico na družinsko pokojnino.

Pravico na starostno pokojnino zavarovane izpolni:

— ko izpolni 60 let starosti (moški) oziroma 55 let starosti (ženske) in pokojninski staž 20 let;

— ko izpolni 65 let starosti (moški) oziroma 60 let starosti (ženske) in najmanj 15 let zavarovalne dobe in določeno gostoto staža;

— ko izpolni 40 let (moški) oziroma 35 let (ženske) pokojninskega staža, ne glede na leta starosti.

Višina starostne pokojnine — pokojninska osnova:

Starostna pokojnina se odmerja od pokojninske osnove, ta pa predstavlja mesečno poprečje osebnih dohodkov, katere je zavarovanec ustvaril v zadnjih desetih letih pred izpolnitvijo pogojev za pokojnino ali katerokoli zaporednih desetih letih, če s samoupravnim sporazumom ne bo določeno drugo časovno obdobje, enotno za vso državo.

Ker pa je v končnih določbah osnutka zakona določeno, da se za ugotavljanje pokojninske osnove ne upoštevajo osebni dohodki ustvarjeni pred 1. januarjem 1965 leta pomeni, da bomo po novem zakonu zopet imeli prehodno obdobje in je vsa-

ka nervoja glede desetletnega poprečja odveč.

Nadalje je določeno, da se osebni dohodki iz preteklih let valorizirajo v skladu z gibanjem osebnih dohodkov in z upoštevanjem minulega dela.

Višina starostne pokojnine se obračuna v odstotnem odnosu, odvisno od dolžine pokojninske dobe tako, da ta odstotek za 15 let pokojninske dobe ne more biti manjši od 35% pokojninske osnove.

Pravico na invalidsko pokojnino imajo zavarovanci:

— če postanejo popolnoma nesposobni za svoje delo in jim preostala delovna sposobnost ne zadošča za opravljanje ustreznega dela in se tudi z poklicno rehabilitacijo ne bi mogli usposobiti za drugo delo;

— če postanejo popolnoma nesposobni za svoje delo, za opravljanje drugega ustreznega dela pa nimajo pogojev za potrebno poklicno rehabilitacijo, ker so že dosegli določeno starost;

— če nastane invalidnost v starosti, ko bi sicer lahko uveljavili starostno pokojnino, vendar v času nastanka invalidnosti še ne izpolnjujejo pogojev pokojninske dobe. Če pa ima zavarovanec izpolnjeno tudi predpisano pokojninsko dobo, se mu odmeri starostna pokojnina;

— zavarovanci — vojaški vojni invalidi od I. do IV. grupe, če pri njih nastane invalidnost in ne morejo opravljeni svojega dela ali drugega ustreznega dela nad polovico polnega delovnega časa;

— če je invalidnost nastopila kot posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni ima zavarovaneц pravico na

Sestanki delovnih skupin

31. 10. — MARTINARNA — VISTER — PEČI — Devetmesečni plan je bil izpolnjen s 94,5%. Navedene so bile objektivne težave in vzroki, da niso delali bolje in tudi pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti. Skrajšati bo treba trajanje posameznih šarž, kakor tudi čas od preboda do pričetka zakladanja.

Pri izpolnjevanju akcijskega programa so dosegli nekaj uspehov. Navedli so vrsto vprašanj in ovir, kot na primer neustrezen ognjevzdržen material in vzdržnost peči. Težave imajo tudi zaradi vložka, pomanjkanja delavcev itd. Izboljšati bo treba odnos do materiala in dela, s čemer bi vplivali na znižanje stroškov proizvodnje in tudi na osebne dohodke. Delovna skupina naj bi se tudi v prihodnje prizadevala za izboljšanje sedanega stanja, varčevati bo treba z materialom, da bi bili proizvodni stroški čim manjši.

5. 11. — HVZ — PIBER — POCINKOVALNICA — Poročilo o devetmesečnem poslovanju so vzeli na znanje. V žičarni so dosegli proizvodni načrt s 66,5%, v primerjavi z devetimi meseci lanskega leta pa s 104,1%. V primerjavi z istim obdobjem lanskega leta tudi ni bila spremenjena produktiv-

nost dela. Rezultati žičarne in pocinkovalnice so bili v oktobru ugodni. V desetih mesecih letošnjega leta so pocinkali 129 ton žice manj kakor lani v istem obdobju in sicer zaradi drugačnega asortimenta in večjih količin žice s tanjšimi dimenzijami. Tudi zastoje so skrajšali.

2. 11. — GRADBENO VZDRŽEVANJE — ZUPAN — DELAVNICA JAVORNIK — Razpravljali so o dovršenih in tekočih delih, ki jih bo treba opraviti letos. Potrebujejo več delavcev, ker ne morejo zadovoljiti obsegu predvidenih del. K predlogu sprememb pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev v Železnici niso imeli pripomb. Delovno disciplino bo treba še izboljšati, da bodo tako povečali storilnost dela. Uporaba zaščitnih sredstev je nujna, še posebej na nevarnih in nezavarovanih delih. Na ta način bi lahko zmanjšali odstotek poškodb. Zaradi prevelikega zaostajanja del naj se izposojeni delavci čimprej vrnejo v obrat.

5. 11. — GRADBENO VZDRŽEVANJE — RUPNIK — ZIDARJI — Seznanjeni so bili z izpolnjevanjem akcijskega programa. K poročilu niso imeli

pripomb. S predlogom sprememb o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev so se v celoti strinjali. Člani delovne skupine so bili ponovno opozorjeni na polno izkoriščanje delovnega časa ter na red in disciplino.

4. 11. — ELEKTRODNI ODDELEK — TERSEGLAV — BABIČ — REZALNICA — ZAVIJALKE — OPLAŠČEVALNICA — Proizvodni načrt 1.246 ton je bil dosežen z 99,7%. Dosežena je bila rekordna proizvodnja. Obratovodja inž. Mlakar je opozoril na izredno pomanjkanje vode in električne energije. Znova je bila postavljena zahteva za ureditev higienskih prostorov v oplaščevalnici. Zaradi gradnje skladišča bo treba prostor pri pakirni napravi bolj zatesniti, ker že ugotavljajo večjo bolniško odsotnost zaposlenih delavk. Prehod med starim obratom in novim v bivši cevarni naj bi provizorično zaprli, da bi se izognili mrazu in prepihu.

30. 10. — GRADBENO VZDRŽEVANJE — ŠULIGOJ — PLASTIKA — Na dnevnem redu je bilo poročilo o devetmesečnem poslovanju. Razpravljali so tudi o beneficirani delovni dobi in o sistemu varnega dela na trakovih v novi aglomeraciji. Pozorni so bili tudi glede na varnost pri delu na Lectromelt peči. V delavnici bo treba izboljšati red, kar zlasti velja za mlajše delavce. Ti morajo tudi spremeniti in izboljšati odnos do starejših delavcev. Sprejet je bil sklep, da je treba opozoriti mlajše delavce na bolj dosledno izpolnjevanje naloga, tako da posamezna dela ne bi ostala nedokončana.

invalidsko pokojnino ne glede na dolžino pokojninske dobe.

Določene druge pravice bo možno še urediti v skladu z določili republiškega zakona.

Osnovni pojem nesreče pri delu in osnovna lista poklicnih bolezni, se določa enotno za vso državo na podlagi samoupravnega dogovora ali družbenega dogovora.

Osnova za izračun invalidske pokojnine je v glavnem ista kot za starostno pokojnino s tem da:

- se za invalidnost povzročeno z nesrečo pri delu ali s poklicno boleznijo, invalidska pokojnina odmerja ne glede na dolžino pokojninske dobe z odstotkom s katerim se odmerja starostna pokojnina za 40 let oziroma 35 let pokojninske dobe;

- če je invalidnost kot posledica bolezni ali nezgode izven dela, se višina invalidske pokojnine računa z upoštevanjem dosežene pokojninske dobe s tem, da odstotek s katerim se odmerja taka pokojnina ne sme biti manjši od 35% pokojninske osnove.

Invalidnina

Pravico na invalidnino imajo zavarovanci, ki so utrpeli izgubo ali znatno poškodbo posameznega organa ali dela telesa (telesno skvaro), ne glede na vzrok te okvare.

Višina invalidnine se odmerja od osnove in v odstotku ugotovljenem po republiškem ali pokrajinskem predpisu, oziroma s samoupravnimi akti skupnosti, s tem da se invalidnina za primer nesreče pri delu ali poklicne bolezni priznava v pogledu stopnje okvare pod ugodnejšimi pogoji in v višjem znesku za enako stopnjo poškodbe.

Osnovna lista oziroma primeri telesnih okvar, ki dajejo osnovo za dosego pravic na invalidnino, se določijo enotno za vso državo s samoupravnim sporazumom ali družbenim dogovorom.

Poklicna rehabilitacija in pravica na zaposlitev:

Poleg že navedenih oblik iz invalidskega zavarovanja, je določena delovnim invalidom tudi pravica na poklicno rehabilitacijo in pravica na zaposlitev na drugem ustreznem delu z ustreznim denarnim nadomestilom po republiškem in pokrajinskem predpisu oziroma po samoupravnih aktih skupnosti.

Iz ostalih poglavij zakona kjer je govora o pokojninski dobi (zavarovalna doba in posebna doba) ter o beneficirani zavarovalni dobi in o družinski pokojnini naj omenim še določila o:

Usklajevanju pokojnin z ekonomskimi gibanji, kjer se predvidevajo obvezne oblike usklajevanja ob upoštevanju minulega dela, zaradi obdržanja in povečanja realne vrednosti pokojnin, s tem da se pri tem uporabijo načela in norme družbenega dogovarjanja in o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnega dohodka.

Osnovne pravice borcev NOV v pokojninskem in invalidskem zavarovanju?

Pravice borcev NOV določene v dosedanjih zakonih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju bi še dalje zadržali in regulirali kot osnovne pravice na enoten način za vso državo in to po tem zakonu ali s posebnim zakonom.

Med osnovne pravice borcev NOV v okviru omenjenih zakonov bi šteli predvsem:

- priznavanje dvojne dobe v pokojninsko dobo za čas udeležbe v NOV,

- pravico do starostne pokojnine z nižjo starostno dobo in krajšo delovno dobo,

- možnost priznavanja izjemnih pokojnin z minimalno delovno dobo in ne glede na starost,

- ugodnejše pogoje za priznavanje invalidske pokojnine,

- ugodnejše odstotke za določanje višine pokojnine,
- odstotno povečanje viši-

ne pokojnine, odvisno od časa vstopa v NOB,

— zagotovitev garantirane najnižje pokojninske osnove za določanje pokojnin v višini povprečnih osebnih dohodkov, ustvarjenih v preteklem letu.

Sredstva za financiranje posebnih pravic borcev NOV določena po tem zakonu bo zagotovila federacija.

Ob koncu naj še enkrat poudarim, da so to osnovni izvlečki iz tolmačenja komisije, ki je pri zvezni skupnosti pokojninsko invalidskega zavarovanja izdelala predlog za izdajo zveznega zakona in ga predala organu zvezne skupnosti v nadaljnji postopek. Iz teh tolmačenj je možno ugotoviti, da bodo poleg tega zakona potrebni še republiški in pokrajinski zakoni, ter da s tem zakonom uveljavljamo sistem samoupravnega in družbenega dogovarjanja tudi na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Zdravko Pogačnik

Valjarna žice je letos zelo napredovala

(Nadalj. s 1. strani)

dosegli 48,8%, za kar pa je vzrok v tem, da štiri dni nismo obratovali zaradi okvare na elektro motorju na progi 320 mm Ø. V mesecu oktobru smo dosegli doslej najnižje zastoje 40,2% in se s tem močno približali zahtevam akcijskega programa v tem obratu, po katerem naj bi znižali skupne zastoje pod 40 odst. obratovalnega časa.

Valjarski in tehnološki zastoji so prikazani v diagramu št. 3. Leta 1970 so povprečno znašali 19,1% in po marcu letošnjega leta smo dosegli nižji odstotek kot v letu 1970. Najnižji zastoji so bili v mesecu aprilu s 13,4% in oktobru s 14,9%. V oktobru smo tako dosegli nižji odstotek kot smo si zadali obveznost v akcijskem programu.

Mehanski in elektro zastoji so razvidni iz diagrama št. 4 in 5. Pri mehanskih zastojih smo dosegli letos precej boljše rezultate kot v letu 1970. To pa ne velja za elektro zastoje, ki so v petih mesecih letošnjega leta nižji kot prejšnjega leta, v ostalih mesecih pa so višji. Ekstremno visok odstotek je v mese-

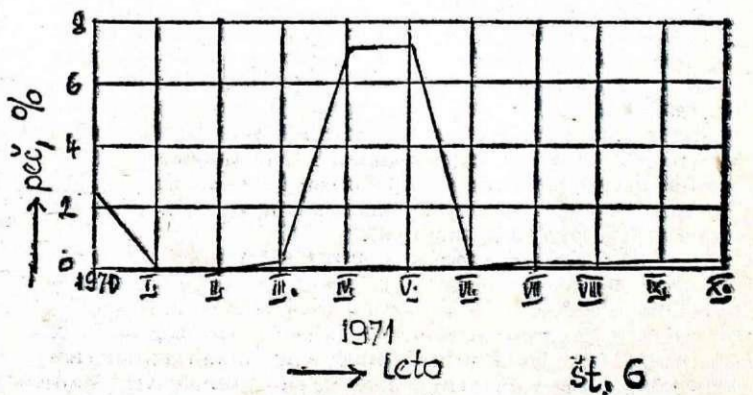
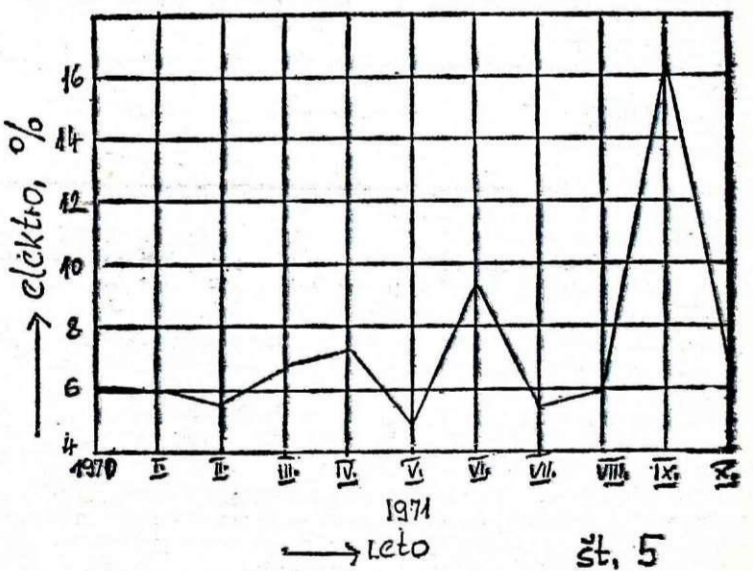
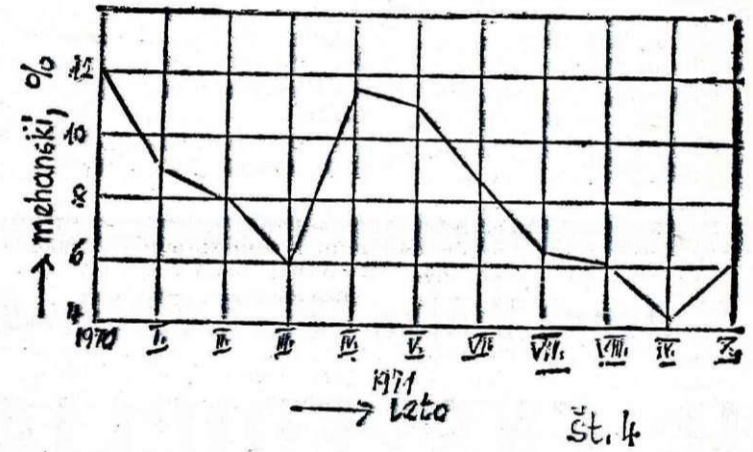
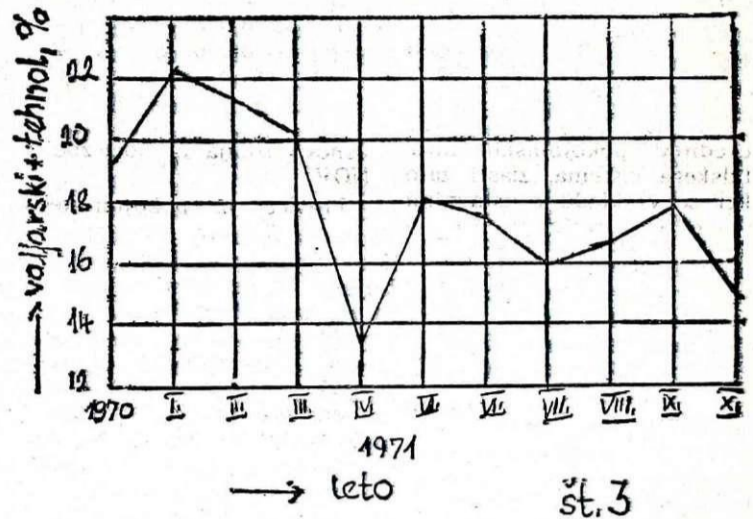
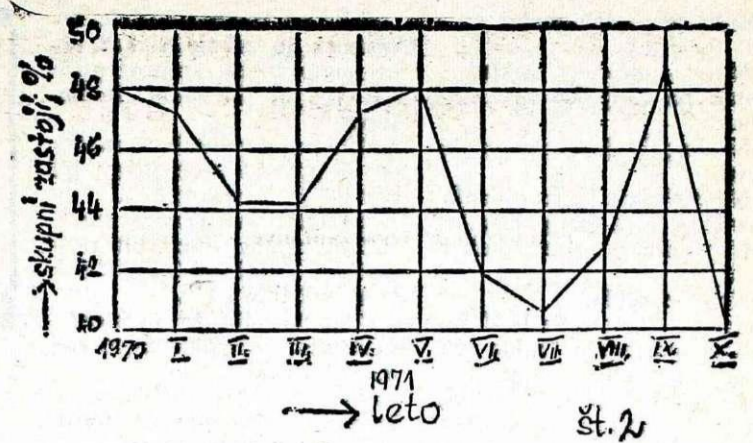
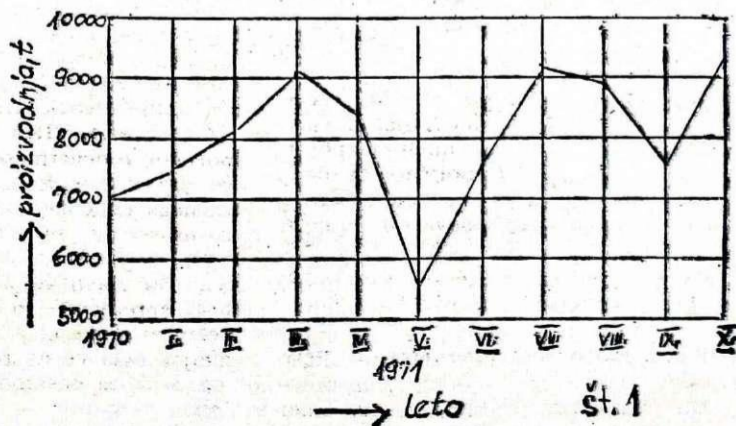
cu septembru, zaradi že prej omenjene okvare elektro motorja na progi 320 Ø. Na področju mehanskih in elektro okvar bo potreben še določen napor, da bomo te številke še znižali.

Diagram št. 6 kaže zastoje zaradi okvar na peči. Ti so bili izredno visoki v mesecu aprilu in maju, ko smo imeli znane težave s pečjo. Po remontu v mesecu maju in juniju pa se je situacija normalizirala.

Iz vsega zgoraj navedenega je razvidno, da se je obratovanje v valjarni žice letos v primerjavi z letom 1970 znatno izboljšalo. Proizvodni rezultati so takšni, da omogočajo redno in normalno oskrbovanje obratov z valjano žico. Poleg tega pa so proizvodne možnosti dovolj velike, da lahko dobavljamo del valjane žice tudi kupcem.

Po doseženih rezultatih lahko samo pohvalimo delovni kolektiv in vodstvo tega obrata, ki so s skupnimi napori in zavzetostjo dosegli občuten napredek. Pohvaliti pa velja tudi vzdrževalce, ki so tudi s svoje strani pripomogli k dobremu delu valjarne žice.

Dip. inž. Avgust Karba

Anda se je šele sedaj ovedla.

»Nič... nič,« je rekla... »Samo na ranjenca sem mislila.«

»Na koga?« je ni razumela Vera.

»Na ranjenca, ki ga omenja poročilo,« je Anda pojasnila.

»Ga poznaš?« se je začudila Vera.

»Ne,« je rekla.

Vera jo je zato še bolj začudeno pogledala. Anda pa se za njen pogled ni zmenila.

»Če pomislim,« je govorila, »da med partizani ni nobenega zdravnika, da ni nikogar, ki bi znal ranjencu takoj pomagati, potem...«

»Ne skrbi!« jo je prekinila Vera... »Prenesli ga bodo v dolino. Menda ni našega zdravnika, ki bi odrekel ranjencu pomoč.«

»Verjamem. Samo ne vem, če se zavedaš, kako dolga in tvegana bi bila taka pot v dolino. Kdo ve, če bi jo ranjenec sploh preživel. Četudi bi ne bila rana težka, bi med potjo do zdravnika v dolini prej ko ne izkrvavel...«

Vera je molčala.

»Kakšni napor, kakšno trpljenje,« je govorila Anda še pod vtisom svojega videnja.

»Ali bo prihodnost znala ceniti to trpljenje? Se bo sploh lahko zavedala, v kakšnih pogojih so se borili partizani?« je rekla zamišljeno, nato pa se zazrla v Verine prste, počivajoče na stroju, in se spomnila, da zdaj ne utegne o tem razmišljati.

Črke so znova udarjale po matrici, jo zobale, kakor da bi naglo zobali srebrni ptički, ki jih je vabil Andin šepet.

»Uničeni mostovi... razdrte in poškodovane proge in ceste,« je narekovala...

»Požigi rekviriranega žita.«

»Nov naslov, z velikimi razprtimi črkali. POLOŽAJ NA FRONTI...«

Vera je bila že utrujena. Črke niso več tako naglo zobale matrice.

»Čas je, da se zamenjava,« je rekla Anda in vzela stroj iz Verinega naročja.

Vera je segla po Poročevalcu in narekovala o bojnih na vzhodni fronti. Položaj ni bil prav nič razveseljiv. Nemci so še vedno napredovali.

»... Lahko se zgodi,« je neprijetne novice narekovala Vera... »Lahko se zgodi, da bodo Nemci še napredovali. Toda ob Dnjepriu jih čakajo nove utrjene postojanke, sam Dnjepir pa je hkrati najboljša naravna obramba...«

Tako je upal Poročevalčev propagandist, tako so upali partizani, tako so upali ljudje v dolini in z njimi tudi Anda in Vera...

»Nov odstavek,« je narekovala Vera... »Sovjetska taktika pač stremi za tem, da Nemce zadrži in uniči njihove najboljše sile do zime. Takrat, če ne že prej, pa bo sledil polom nemškega fašizma...«

Takšno je bilo upanje in v tem upanju je bila porojena

Miha Klinar ČEŠNJE 4. ONSTRAN CESTE

— zaradi nemškega, skoro nezadržnega prodiranja na vzhodu — slabo prepričljiva partizanska prislovica: čez dva meseca bo svoboda!

Čez dva meseca... Nihče več ni v to verjel in vendar je bila ta utvara del upanja in vere v prihodnost in zato močno sredstvo proti razkrajajočemu brezupu, ki se je v težkih časih marsikoga loteval...

»Nov odstavek,« je šepetaje narekovala Vera in pred očmi se ji je zarisal zemljevid Rusije, ko je narekovala: »Trenutno potekajo boji na sektorjih Novgorod, Holm in Odesa...«

Novgorod, Holm in Odesa. — Kako strahotno daleč, — je pomislila Vera. Zastavice s kljukastimi križi v Mežikovi knjigarni (kako hitro se je sokolski brat Mežik prelevil v hitlerjevca!) pa so v tem času pomaknili že skoro do Dnjepira in že daleč od Homla in Novgoroda naprej. Nemci so skoro nezadržno prodirali v Rusijo, v katere

nepremagljivost so verovali slovenski partizani in slovensko ljudstvo.

In vendar ta vera ni bila samo hrepenenje ali »fanatizem komunistov«, kakor je pisal nacistični Karavanken-Boote. Ta vera je bila del splošne vere v zmago nad nasiljem in zlom.

To je zelo krepilo zaledje za fronto, kjer so se pojavljali ruski partizani. In taki partizani bodo prav kmalu tudi na Češkem in Poljskem in morda celo na Madžarskem, segali bodo neprekinjeno do nas, kjer so že in kjer se že bijejo. Potem bo postalo ozemlje med Dnjeprom in Triglavom eno samo bojišče, na njem se bodo porazgubili Nemci in na njem bodo Nemci uničeni. Tako so upali in verovali prvi gorenjski partizani in to upanje jih je varovalo obupa.

— Da. Partizani!

Tako je Vera po grenčici, ki jo je morala izpiti z nerazveseljivim položajem na

fronti, kjer se je rdeča armada še vedno umikala pred nemškim naletom, zdaj mnogo veseleje narekovala vesti o sovjetskih partizanih, o oddelku osmih mož, ki so imeli samo štiri puške, nekaj ročnih bomb in nekaj steklenic protitankovskega goriva, pa so z bojem prišli do večje količine orožja in njihov oddelek je že po prvih uspehih narastel na osemdeset mož, oboroženih z nemškimi strojnimi in drugim zaplenjenim orožjem.

»Osemdeset mož...« je narekovala Vera. »... Imamo več strojnic in povzročili smo že težke izgube razbojniškim fašistom... pika... nov odstavek... Ženske partizani... podčrtaj!...«

Verin glas je ponosno zadržel, ko je narekovala o ženah iz neke sovjetske vasi, v katero so vdrla Nemci.

»... Zverinsko so začeli obračunavati s kolhozniki. Grupa deklet in žena, ki jim je posrečilo poskriti se

na vrh in z narekovala Vera (slovenski... »se potihoma splazila kakor prej stokratje sinovi. je bilo emnajst ge so skupaj z pravilne. Čez so se šele že akcije, moči so le doje, iz ka čuli pa oficir in knji, prita. Stražo pobile. Potem obkolile cirji s pritekli je usila deva sestra omandirj Drugi končal ž vilah noznice. ga so valile s k le. Tako km gospod vasi...«

»Je snogo,« Anda.

»Še članka, vorila ra.

»Aktom (fronte klicaj. rekovala Vera... .. klic... Zb Osvobodni fond sko poč je v... vsašneveno delo vega pra sta Osvobodilne

Ni bše stave ko je ra zgrab roke rijo ustav slišni arci črk so utili; neka črkame pod A: sti šlo iznad šele ko prsti p

Janez Brojan ISTOR-O-NAL - 7398 m III. EKSPEDICIJA V HINDUKUŠ

IV.

Zjutraj sva se s Petrom začela počasi vzpenjati proti taboru II., Zvone in Janko pa sta prek ledne flanke in grebena šla postavljati tabor III. Okrog dveh sem dosegel tabor II. Visoko v grebenu sem zagledal Zvoneta in Janka in jima zavpil, naj vključita oddajnik. Tako smo se potem lahko točneje pomenili o njunem namenu. Med tem je prišel Peter. Skuhala sva si čaja in malo pojedla. Nato sem odnesel nekaj stvari naprej prek prečke v greben, da bo šlo jutri hitreje. Ob šesti uri zvečer sem zvedel od Zvoneta, da sta na višini 6600 m in sta ravnokar našla primeren prostor za tabor III. To je bilo mnogo više kot smo ga mislili prvotno postaviti. Ker v bazi niso dobili zveze s taborom III, sem jim vse posredoval jaz. Ko sem sporočil v bazo, na kakšni višini se nahajata, jima je doktor dovolil, da jutri poizkusita doseči sedlo in glavni vrh. Za kritje bova šla s Petrom na tabor III, Mišo in Franci

na tabor II, Sandi in Čiko na tabor I, tako da bodo vsi tabori zasedeni. Ob osmi uri zvečer smo imeli zadnjo zvezo. S tabora III sta mi sporočila, da se počutita dobro. Prav tako sva se tudi midva tu na taboru II. Iz baze so nam želeli vso srečo in če onadva osvojita glavni vrh, se midva dan kasneje povzpneva na zahodna vrhova, kj sta le nekaj metrov nižja od glavnega.

S tem je bilo tudi zveze konec do jutri zjutraj. Zlezla sva vsak v svoj šotor, taktako da nisva bila preveč na tesnem.

Danes smo 5. junija. S Petrom kreneva s tabora II okrog osme ure. Noč sva prespala dobro, zato je bilo tudi počutje izvrstno. Ob domnenjeni zvezi z bazo in taborom III, sem dobil zvezo le z bazo. Torej Zvone in Janko sta krenila proti vrhu. Po dobri uri sva bila že v grebenu nad prečko. Stopinje v snegu je ponoči zametel veter. Vreme je bilo res lepo in tudi mraza ni bilo. Sonce je že visoko nad nama, ko prideva na vrh snežne flanke. Tu sva prestopila z

grebena v strmo snežno pobočje med seraki. Vsako uro sem imel zvezo z dolino. Dvigala sva se med velikimi seraki in ker je bila prevelika nevarnost zaradi razpok, sva se tudi navezala. Ob pol petih doseževa tabor III. Takoj postaviva še en šotorček. Venomer nama pogled uhaja na sedlo in na sam glavni vrh. Ne moreva ugledati onih dveh. Ko sva se spravila h kuhanju, sem nenadoma slišal nek glas. Tudi Petru se je zdelo, da je nekaj slišal. Dobro napneva oči in visoko nad sedlom zagledava malo piko na snegu, ki se je premikala. Z veseljem jima zatuliva, kajti vedela sva, da ne more biti nihče drug kot onadva, ki se vračata z vrha. Toda veselje je kmalu prešlo v skrb. Po snegu se je privlačila še ena pika in obstala ne da bi se premaknila. Ravno v tem času sva imela zvezo z dolino. Sporočil sem jim, da gre najbrž za nesrečo, jaz grem takoj naprej in naj ostanejo na zvezi vsake pol ure. Petru sem rekel, naj skuha tople tekočine čim več, ker sta fanta sigurno žejna. Tako sem takoj odhi-

tel naprej proti sedlu. Po uri hoda, ki je bila za to višino mnogo prehitra, se srečava z Zvonetom, ki se je z zadnjimi močmi opotekajoče vlekel proti šotoru. Mojo pomoč je odklonil in me napotil naprej k Janku, ki je bil po njegovi presoji v nezavesti. Dal sem mu le eno smučarsko palico in takoj odrinil naprej. Ker sem videl, da je vse skupaj resno, sem po radiozvezi napotil tudi Petra za menoj. Ko sem prišel do Janka, je bil že pri zavesti. Pri padcu si je močno odrgnil nos in izgubil ledeniška očala. Zaradi močnega sonca je dobil snežno slepoto. Takoj sem ga začel spravljati navzdol proti taboru. Še sam nisem vedel kdaj se je stemnilo, k sreči pa je bila polna luna. Janko hoditi skoraj ni mogel več, zaradi velike izčrpanosti, višine in na vse to še tako močnega padca. Močne otekline na očeh so ga popolnoma oslepile. Vsakih nekaj korakov sva se usedla v sneg in počivala. Kmalu nama v pomoč pride tudi Peter. Tako sva ga s skupnimi močmi spravila do šotorov.

Z dolino nisem na noben način mogel dobiti zveze. Izstrelil sem nekaj raket, a vse zaman.

Vso noč sva bila budna in jima kuhala. Zjutraj nama je Zvone večkrat po kolenih ušel iz šotoru. Ob osmih sem le dobil zvezo s taborom II, na katerem sta že bila Mišo in Franci. Povedala sta mi, da takoj ko Čiko in Sandi prineseta do njiju kisik, prideta gor. Čiko ga je namreč ponoči prinesel na tabor I. Zvone in Janko še vedno nista nič boljše. Ob štirih prideta Mišo in Franci s kisikom. Takoj jima nataknevo maske in spuštimo kisik. Ker sva bila s Petrom že zelo izčrpana in napol pijana zaradi višine, sva se ob pol petih začela vračati proti dvojki. Mišo in Franci pa sta ostala tu. Nekaj čez osmo uro sva prišla v tabor. Tu so bili tudi že doktor, Sandi in Čiko. Jutri bodo tudi oni zgodaj zjutraj odšli na trojko na pomoč. Tokrat so na dvojki ostali kar trije šotori. Ko sva točno povedala, kako izgleda vsa stvar, smo se odpravili k počitku. Jutri midva s Petrom ostaneva tu.

Zjutraj, ko se prebudim, so bili doktor, Sandi in Čiko že visoko nad prečko. S Petrom sva si skuhalo ovomaltine, nato pa z vsemi lednimi klini, ki sva jih imela na razpolago močno pritrčila in napela vrv v prečki, izkopala velike stopinje v led in v

greben napela še Ob dve nenadri vrv. Začel snežit. Okrog š po gnu navzme ta napoti prines še dve sika. Še še ved poneh. Ko prid nega špa pod snam dereze sim npritrjene jih spaj ne boi Mimobora I se kar padnjici snežiš. Tako se bazo s hitro. hitro stregel Tako a bil lač ga pošel kar c sem sledal na še ka Okrog sem stal kro kom ramena nil na proti te Noč hitro r je bila ot proti mo sneže pod je zelo črpalo. vu sem rispel k zagled. Čikota ki sta avnokar prečko še dobr oddah. ko sta z šla Fra in Sar so nat da so kar vdeniškil Doktor Janko njo nprezpalk Janko ne n Zvone je že to gel, da lahko zato s Franci la še es v ba pa nat prespa dve. Zljaj zjut odnesa šisik na

vrh in zelnikih,« je reko Vera časnikarsko vens... »se je ponoči tihon splazila iz vasi, kor prej storili možje, atje sinovi. V oddelku bilo emnajst žena. Dru- so skupaj z otroki od- avile je. Čez nekaj dni se ele že prve bojne cijer, noči so se prikra- do e, iz katere so se li pi oficirski glasovi kra, pritajeni kriki. ražo, pobile s kosami. tem obkolile hišo. Ofi- ji soritekli ven. Enega usta la devetnajstletna stra mandirja brigade. ugi končal življenje na ah poznice. Na tretje- so nalle s kosami osta- Ta so kmalu postale spod vasi...«

»Je snog«, je vprašala da. »Še članka«, je odgo- rila ra. »Nare...«

»Akti...«

»Osvobodilne nte, klicaj...« je na- koval Vera... »Tovariši . klic... Zbiranje za voboni fond in za Ljud- o poč je vsakodnevno . vsa nevno podčrtaj... lo vsega pravega aktivi- t Osvobodilne fronte...«

Ni bše stavek napisan, je Va zgrabila Ando za ke ino ustavila. Komaj šni urci črk ob matrico utili; nekaj paličic s kamii pod Andinimi pr- štno iznad blazinice; ie ko prsti popustili, so

polegle... Njuno pisanje so zmotili koraki na hodniku. Napeto sta prisluhnili. Bli- žali so se vходу v njuno stanovanje in pred vhodom obstali.

Spogledali sta se. Pa ne da bi bil že Aleš? Anda je pogledala na uro, ki je tiktakala na steni.

»Prezgodaj je še,« je zase- petala.

Isti hip je potrkalo. Enkrat samkrat! Ni Aleš, sta se spogledali. Potrkati bi moral s trikrat- nim enakomernim tok-tok- tok.

Vera je naglo zgrabila na- tipkane matrice in jih skrila pod blazino. Anda je v raz- burjenju prijela stroj tako nepredvidno, da se je s pr- stom dotaknila in pritisnila zaklopko na valju. Valj je naglo zdrsel proti levi in iz- dajalsko sprožil signalni zvonček.

— Cinn... — je zazvene- lo v tišino.

Znova je potrkalo, nato pa se je upognila kljuka.

»Tako j!« se je znašla An- da... »Samo da se oble- čem!« je rekla in potisnila stroj pod posteljo, živci pa se niso hoteli umiriti; roke so ji drhtele.

Nič manj vznemirjena ni bila Vera, ki je šla odpirat.

Ključ je zaškrtal v kiju- čavnici. Vrata so se odprla.

Na pragu je stal Aleš. Na- glo je vstopil.

(Se nadaljuje)

Vršan strmi in bulji za župnikom, ki je z veliki- mi koraki planil po trati, pograbil Klemenčka in stekel z njim v naročju nazaj ter se postavil pred strmečega starega:

»Ga vidiš, Vršan? Tvoja kril!«

Stari je strepetal, v mozeg ga je streslo. Ustnice so mu podrhtavale in uprl je pogled naravnost v otroka. Mali pa je zacepetal na župnikovih rokah, zamahal z ročicami pa se nagnil k staremu in veselo zaklkal:

»Ta — ta!«

Zdaj se Vršan ni zmoget več. S tresočimi starimi rokami je ujel dete, ki mu ga je župnik prepustil, ga stisnil k sebi in se mu zazrl v oči. Mali Klemen- ček se ga ni prav nič bal, ampak posegel v belo brado in se veselo igral z zmrušenimi lasmi. Stari ni mogel z očmi od otroka, venomer je zrl vanj. Žup- nik je stal ob strani in skozi solze se je trgalo iz njega:

»Dedec nemarni, ali si našel zdaj mladega kralja? Imaš Vršana? Seveda, na rokah sem ti ga moral prinesiti, slepec, da ga spoznaš! In zdaj, ko ga imaš, pa spet leži v gmajno in tuli, da se te bo prestrašil! — Ne zijaj tako vanj, da se te ne zboji! Prijazno poglej, da se ti bo otroče razgledalo v oče!«

In ko ni Vršan mogel ničesar, razen stisniti otro- ka, in je trepetal po vsem telesu, je butil vanj žup- nik, ki sta se mu dve debeli solzi potočili po licih:

»Zini, Vršan, zini, saj nisi nem!«

Klemenček se je prestrašil kričečih župnikovih besedi in je planil v jok.

»No, zdaj imaš! Nisi znal lepše pogledati?« Žup- nik je stopil po trati in zaklkal:

»Liza, Liza!«

Mlada mati je pritekla okrog vogala, trepetajoča po vsem telesu in bleda ko sam bleščeči zid Belcja- nove hiše.

»Vidiš, sina ti bo požrl stari volk! Poslušaj, kako tuli mali! Stopi no in mu ga vzemi!«

Slavko Savinšek

Guče

(20)

Liza je omahnila proti Vršanu. Župnik je stopil za njo in bleščeče mu je sijal v smehu obraz.

Ko je zapazil deček mater, je utihnil in planil z ročicami proti njej:

»Mama, mama!«

Kakor sanje je bilo Lizi, ko je stopila do Vršana in ji je spustil Klemenčka v naročje. Ni si upala pogledati vanj. Ali stari se je zapičil vanjo, da je siloma pritegnil njene oči nase. Za hip sta se spogle- dala. Nato sta oba povесila glavi.

Župnik je stopil k Lizi. Tedaj šele se je ovedela mlada mati. Vsa je vtrepotala, ko se je ozrla v Vr- šana in mu polglasno dejala:

»Zbogom, oče!«

Vršana je streslo, ko je slišal to zadnjo besedo iz ust mlade snahe, in s pogledom je planil za njo, ki je šla po trati navzdol. Še je gledal tja, ko je že za vogalom izginila, ko je v njegovo strmenje udaril župnik:

»Te je snedla Liza, stari, a-a?« In zasmejal se je na vsa usta, tako od srca zasmejal, da se je raz- leglo po vsem Podsmrečju in je izza Belcjanove hiše pogledal stari Belcjan in na Vršanovini stopila Ma- na med uri.

Vnovič se je zasmejal župnik, stopil k Vršanu in mu dejal:

»Ali naj še Lizino mater pokličem?«

Tedaj pa je Vršan proseče dvignil v župnika oči, prebledel in se okrenil. Nemo je stopil v kolovoz proti Vršanovini. Omahoval je v kolovoz, postaval pa spet šel dalje. Župnik Mihael pa je stal na me- stu in se še vedno smejal iz polnih prsi. Pa se je vzpelo v njem in je vrgel za Vršanom:

»Si še od hudobe obseden, Vršan, a-a?«

In spet se je zasmejal, da se je prelilo gromko okrog njega. Nato pa se je obrnil, stopil okrog Belc- janove hiše in urno utonil pod Smrečnikovo bajto v globel.

Spet je taval stari Vršan okrog, po senožetih, med njivami, po travnikih, okoli hiše. Po gmajni ne več. Ni pa bil več ukrivljen, v tla upognjen, ko je hodil okrog, pogled njegov ni bil navzdol obrnjen in nemiren, begajoč, pa spet strm. Prožno se je po- ganjal stari naprej, z dvignjeno glavo je hodil, v njegovih očeh pa je bilo iskanje, samo iskanje. In vsa njegova pota so vodila, odkoderkoli bilo, konč- no k Belcjanu na trato pred hišo, kjer se je na- vadno v solncu igral mali Klemenček. Če ni bilo fantiča pred hišo, je žalostno postaval nekaj časa pod tepko in čakal, da bi prišel kdo Belcjanovih, ki bi ga mogel pobarati po vnučku. Le, če je Belc- janka prišla, ali stari, se je okrenil, voščil v stran gledajoč dober dan in odšel proti Vršanovini, da se je kmalu zopet vrnil in iskal, dokler ni dobil ma- lega.

Deček se je urno privadil starega moža s sivo brado in kadar ga je od daleč zagledal, je pričel kriliti z rokami, se je dvignil in mu kobacal na- proti.

»Ta-ta« mu je klical vedno veselo in bil ves sre- čen, če ga je stari vzel v naročje, srečen, če ga je smel cukati za brado, mu segati s prsti in v ščetinaste obrvi in se poigravati z njegovimi brki.

Tako se je zgodilo, da je bil Vršan nazadnje vsak dan pred Belcjanovo hišo in se je z malim igral, ako je bil zunaj. Tudi v slabem vremenu ga ni zdržalo doma. Vsaj mimo Belcjanovih je stopil, malo postal, da je morda ujel otrokov smeh ali jok, potem pa je odšel. Zadnje dni je še dlje postajal z otrokom, tako dolgo, dokler ni Liza prišla po dete. Kakor namenoma je zadržal fantka v naročju, mi- mogrede pogledal Lizo in že skoro ustnice odprl. Liza je videla, da bi rad nekaj povedal, pa ni upal z besedo vanjo. Slutila je, kaj naj bi bilo, se ve- selila, a obenem trepetaje čakala, kdaj bo priš'a beseda, ki bo uresničila njene in Vršanove sanje. Oba sta mislila eno in isto; oba slutila.

Minilo je tako par dni, ko je nekega dne zopet prišel Vršan do Belcjana. Bilo je lepo popoldne in kakor nalašč za otroka, da bi se zunaj igral. Ali Klemenčka ni bilo pred hišo. Vršan je nemirno sto- pical okoli, celo do hleva je stopil, samo da je lahko šel mimo hišnih duri. Bile so odprte, morali bi tedaj biti doma. Kje je otrok, je šlo Vršanu po mislih. Spi? Ah, ob tem času otrok ne spi. Zopet je šel mi- mo duri in se vračal nazaj, ko je stopila na prag Liza:

»Oče, Klemenčka danes ne bo!«

»Kako?« je prebledel stari.

»Boln je!«

Se bolj je prebledelo lice starega Vršana.

»Hudo?«

»Ne vem, kaj. Vročico ima. Morda zobki.«

»Zdravnika!«

»Ni ga, ki bi ponj šel. Naši so v gmajni, grabijo steljo, sama sem z otrokom doma.«

»Grem jaz, Liza,« se je ponudil stari.

»Kam bi, saj ni še tako hudo. Bo stopil ponj France, ko pride drevi domov, in jutri bo zdravnik prišel.«

»Grem jaz! Čas imam,« je dejal stari in glas mu je trepetal.

»Če bi hoteli, oče? Saj je za Klemenčka!« je za- prosila Liza.

Vršan je že segel po kolovozu proti domu in ko- maj se je Liza zasukala okrog bolnega otroka, je že videla starega, kako se je gnal mimo, se ozrl mimo- grede v okna, a že izginil pod Smrečnikom v grab- ben.

Stari Vršan se je gnal navzdol po strni rebri, ki je že dolgo časa ni hodil, da mu je bilo raz čelo. Spotoma je mrmral v razmršeno brado trdo in pro- seče:

»Jezus, ne vzemi mi ga zdaj! Komaj sem ga do- bil! Ali ni dovolj Klemen? — Jezus, mene rajši vzem- mi, nagnito korenino, nepriden les in me posekaj, pa pusti mladiko, da zvezete in požene na Vrša- novini!«

Vso pot je molil tako, do Borovca. Zdravnik je bil brz nared in je pohitel v breg, stari Vršan pa je stopil do farovža, naročivši zdravniku, naj dobro ogleda otroka in ne šteti z ničimer, samo da ga ozdravi.

»Oho, kaj pa te je ujedlo da si se ponižal k me- ni?« je planil župnik Mihael, ko je vstopil Vršan, ki ga še ni videl od zadnje barti, ko mu je vsilil dete v naročje.

»Gospod župnik, Klemenček!« je izjecljal stari in brez vabila sedel na stol.

»Zini, stari, nisi baba!« se je razgrel župnik.

»Boln je, zdajle je šel zdravnik k njemu!«

Poprečni osebni dohodki

Po statističnih podatkih so se v devetih mesecih letošnjega leta osebni dohodki zaposlenih v naši občini zvišali v poprečju od 1267 na 1547 dinarjev ali za 22,1 %. Približno za enak odstotek so se povečali osebni dohodki v panogah gospodarstva, kjer je letošnje poprečje 1532 dinarjev (lani 1522 din). V negospodarstvu so se osebni dohodki povečali od 1409 na 1685 dinarjev (za 19,6 %).

Nova člana zbora narodov

Pred dobrim mesecem smo tudi v naši občini imeli glasovanje o predlogu kandidatov za poslance zbora narodov zvezne skupščine. Iz slovenske delegacije v zboru narodov sta bila Marko Bulc in Mitja Ribič izvoljena v predsedstvo SFRJ, zato je bilo potrebno glede na ustavno določila izvoliti nove poslance. Zakon o volitvah pa določa, da mora predlog kandidatne liste pripraviti republiška konferenca SZDL, predloge pa morajo potrditi občinske kandidacijske konference SZDL. Kandidati morajo dobiti večino glasov v večini slovenskih občin. Pred časom pa so bile končane volitve še na skupni seji vseh zborov slovenske skupščine. Po trikratnem tajnem glasovanju sta bila v zbor narodov zvezne skupščine izvoljena Niko Belopavlovič, glavni direktor časopisnega podjetja Delo in Marko Kržišnik, direktor tovarne Litostroj Ljubljana.

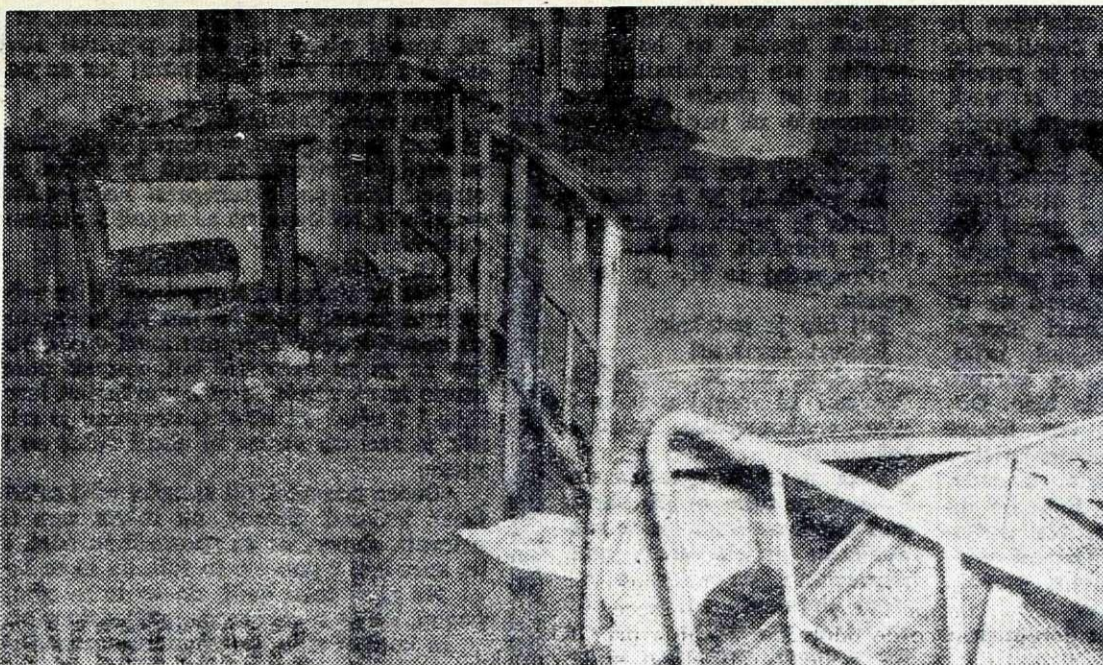
Železarski globus

LIBIJA — Neko zahodno-nemško podjetje bo zgradilo v Libiji napravo za proizvodnjo spiralno varjenih jeklenih cevi. Njena začetna proizvodna zmogljivost bo 75.000 ton, s kasnejšim možnim povečanjem na 150.000 ton. Proizvajala bo cevi za transportiranje nafte in zemeljskega plina s premerom 150–1200 mm.

ŠVEDSKA — Švedska rudarska družba bo zgradila novo napravo za proizvodnjo peletov v mestu Malmberget. Njena proizvodna zmogljivost bo 2,5 milij. ton letno. Za izgradnjo bodo porabili 29 milij. dolarjev.

Med gospodarskimi panogami imajo letos najvišje osebne dohodke v poprečju v prometu 1593 din in v industriji 1586 dinarjev, med negospodarskimi panogami pa so najvišji v družbenopolitičnih organizacijah — 2337 dinarjev, ostali zavodi 1938 dinarjev in šolstvo 1819 dinarjev.

Pri tem so zanimivi še podatki o številu zaposlenih. Letos se je število zaposlenih povzpelo na 12.148 ali povečalo za 2,6 %, od tega je v gospodarstvu zaposlenih 10.897 in v negospodarstvu 1257 delavcev.

To je spalnica naših sodelavcev v samskem domu ob cesti bratov Ruparjev, ki nazorno kaže odnos stanovalcev do higiene, urejenosti in družbene imovine. Taki primeri niso osamljeni

Zaključki volilne konference

Po predhodni razpravi na predsedstvu TO OO sindikata in na obeh komisijah za samoupravljanje pri TO OO sindikata in TK ZKS Železarne, je volilna konferenca TO osnovne organizacije sindikata sprejela predlagane zaključke. Sprejeti zaključki vsekakor pomenijo pomembno osnovo za obogatitev dela samoupravnih organov v tovarni.

I.

Delovne skupine so zaživele in v dveletnem praktičnem delu marsikje pokazale zadovoljive rezultate. V nekaterih obratih ali v posameznih delovnih skupinah so doseženi zelo dobri rezultati, kar nam lahko koristi kot izkušnja tudi za ostale obrate oziroma delovne skupine. Smatramo, da bo v zvezi z nadaljnjim oživljanjem delovnih skupin na podlagi izkušenj potrebno predvsem tole:

1. Obogatiti delo delovnih skupin in izboljšati kvaliteto njihovega dela:

— Delovne skupine bi morale postati sistem v organizaciji dela in vodenja neposrednih organizatorjev dela — delovodij oziroma vodij delovnih skupin.

— Nadaljevati z izobraževanjem vodij delovnih skupin predvsem v tem, kako vključiti delovne skupine v organizacijo dela in proizvodnjo in kako je treba delovno skupino voditi, da bi se dosegel optimalni učinek.

— Vodje delovnih skupin so se dolžni vključiti v nov sistem in se z izobraževanjem izpopolnjevati, v nasprotnem ne morejo ostati več vodje delovnih skupin.

2. V delu delovnih skupin je treba zagotoviti ustrezno odgovornost, skladno z določili statuta in z določili organizacijskega predpisa OR-99-12-01 z dne 7. julija 1969. Treba ga je glede na sedanje stanje dopolniti z odgovornostjo:

— vodij delovnih skupin za redno sklicevanje sestankov delovnih skupin in posredovanje sprejetih informacij ter sprejem pobud, predlogov, zahtev in vprašanj.

— obratovodij za zagotovitev informacij, odgovorov na vprašanja, pobude, zahteve in predloge oziroma za realizacijo koristnih pobud, upravičenih zahtev in realnih predlogov.

— družbeno političnih organizacij v obratih za vsebino dela delovnih skupin.

3. Izboljšati tok informacij, tako direktnih kot povratnih, predvsem v tem:

— Vodja delovne skupine mora biti bolj informiran kot člani njegove skupine kar pomeni, da mu ne zadržuje informacija, ki jo lahko dobi v tovarniškem tisku ali v vsakemu dostopnih informativnih edicijah. Vodja delovne skupine mora dobivati redne obratne informacije o problematiki obrata, njegove proizvodnje, organizacije dela, eventualnih finančnih uspehov in doseženih osebnih dohodkov, zlasti vzroke za slabše osebne dohodke. V teh rednih obratnih informacijah (po možnosti naj bi bile pismene), bi bili lahko tudi odgovori na postavljena vprašanja ali odgovori na podane pobude, zahteve in predloge.

— vodju delovne skupine je nujno zagotoviti tudi občasne informacije o problematiki celotne tovarne ali delovne enote. Določiti odgovorno službo za tovrstne informacije (ali odgovornega delavca), obvezno naj bi

te informacije izšle ob kvartalnih obračunih, ob sprejemanju gospodarskega načrta, zaključnega računa ali sprejemanju samoupravnih aktov.

— Vodju delovne skupine je nujno zagotoviti tudi ostale oblike informacij, predvsem tako imenovane tiskovne konference ob razpravi gradiva, ki je delovni skupnosti Železarne posredovan v javno razpravo. Namen teh konferenc bi bil predvsem razčiščevanje nejasnih vprašanj ali dilem, na katere bi vodje delovnih skupin naleteli pri proučevanju pismenih informacij ali gradiva, objavljenega v Železarju za javno razpravo.

— Zagotoviti boljši tok povratne informacije zlasti s tem, da vodje delovnih skupin v zapisnik zapišejo res samo bistvena vprašanja, obravnavana na sestanku delovne skupine; tajništvo organov samoupravljanja pa naj se zadolži, da bo s temi informacijami seznanjalo prizadete individualne izvršilne organe in službe.

— Delavski svet tovarne in sveti delovnih enot bi morali vsaj enkrat letno analitično obravnavati delo nižjih samoupravnih organov, predvsem pa delo delovnih skupin, kjer naj bi se posluževali analiz, katere ima zbrane strokovna služba pri kadrovskega sektorju.

II.

Veliko več pozornosti je treba posvetiti svetom delovnih enot in njihovim kolektivnim izvršilnim organom. Predvsem je treba tem organom zagotoviti materialno osnovo, ki jo določa statut Železarne. Šefom delovnih enot in obratovodjem kot odgovornim delavcem za izvrševanje sklepov samoupravnih organov delovnih enot in obratov, je treba zagotoviti pomoč strokovnih služb tovarne, tako v pripravi gradiva za seje kot v realizaciji sklepov. Zagotoviti pisanje zapisnikov na vseh sejah organov delovnih enot in obratov in s tem zagotoviti povratni tok informacije, ker je vse zapisnike treba dostavljati na tajništvo organov samoupravljanja.

III.

V zvezi z uveljavljanjem XXI. in XXII. ustavnega amandmaja zvezne ustave, se sprejemajo naslednja stališča:

1. Tovarna naj na sedanji stopnji razvoja zadrž status temeljne organizacije združenega dela.

2. Z razvojnim srednjeročnim programom tovarne so podane možnosti in pogoji za delitev tovarne na več temeljnih organizacij združenega dela. Zato naj bo srednjeročni razvojni program tovarne osnova za razprave, katere temeljne organizacije združenega dela bi se v tovarni eventualno lahko ustanovile.

3. Uveljavljanje novih ustavnih amandmajev ne sme biti samo politična akcija, temveč mora biti strokovni pristop k uresničevanju določil amandmajev za boljšo organizacijo proizvodnje in dela ter za večjo gospodarsko stabilnost tovarne, tako v združenem podjetju Slovenske železarne, kot v širši družbeni skupnosti.

4. Podobno kot je tovarna odigrala avantgardno vlogo pri uveljavljanju XV. ustavnega amandmaja, je zaželeno, da to vlogo odigra tudi pri uveljavljanju novih ustavnih amandmajev. K realizaciji je treba pristopiti umirjeno, strokovno in znanstveno, predvsem pa morajo vse predpostavke temeljiti na srednjeročnem razvojnem programu.

N
rekr
prav
želez

za o
stan
člani
poso
ljenc
stan
točk
G

štev
odob

1.

ske

2.

ske

nja,

3.

vanj

poso

prid

4.

hiš

Jese

5.

hiše

podc

grad

se bo

Upri

podl

6.

sija

7.

20 le

8.

z vel

9.

od d

10

da t

delov

vser

11

na k

do d

Pi

skih

pod

1.

obra

skih

me

silca

faza

štev

obči

2.

nave

tum

slov,

imaj

3

sojil

Zaht

dost

javi

delit

4.

i

—

—

—

5.

samo

ker

nov

jil

DS

1972

P

podc

spre

P

no c

refer

dan

S

javn

žele

Na podlagi sklepa odbora za življenjske pogoje in rekreacijo z dne 8. 11. 1971, se v skladu s členom 52 pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev železarne Jesenice, objavlja

RAZPIS

za odobritev gradbenih posojil za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš v letu 1972, do katerega so upravičeni člani delovne skupnosti železarne Jesenice. Gradbena posojila bo stanovanjska komisija dodeljevala prijavitelcem ob upoštevanju določil pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev železarne Jesenice in točkovnega sistema o dodeljevanju gradbenih posojil.

Glede na omejenost finančnih sredstev in velikega števila neurejenih stanovanjskih razmer, imajo pri odobritvi gradbenega posojila prednost:

1. posojilojemalci, ki bodo dogradili svoje stanovanjske hiše — stanovanja do 30. 4. 1973;

2. posojilojemalci, ki bodo dogradili svoje stanovanjske hiše — stanovanja in izpraznijo družbena stanovanja, last železarne Jesenice, do 30. 4. 1973;

3. posojilojemalci, ki gradijo ali bodo gradili stanovanjske hiše — stanovanja in bodo odobreno gradbeno posojilo vročili pri GKB za dobo 24 mesecev in si s tem pridobijo pravico do odobritve posojila pri GKB;

4. posojilo se ne podeli graditeljem stanovanjskih hiš ali stanovanj, ki jih gradijo izven območij občin Jesenice in Radovljica;

5. posojilojemalci, ki adaptirajo svoje stanovanjske hiše ali stanovanja (manjša popravila, zamenjava oken, podov ali slično), ne pridejo v poštev pri razdelitvi gradbenih posojil. Večje adaptacije stanovanjskih hiš se bodo obravnavale pod 1. točko objavljenega razpisa. Upravičenost pa bo ugotavljala strokovna komisija na podlagi ogleda gradnje na terenu;

6. maksimalno višino posojila bo stanovanjska komisija določila po končanem razpisu;

7. maksimalni rok vračanja odobrenega posojila je 20 let, ki pa je odvisen od višine odobrenega posojila;

8. obrestna mera se bo določila naknadno, v skladu z veljavnimi predpisi;

9. odobreno posojilo posojilojemalec prične vračati od dneva, ki je določen s posojilno pogodbo;

10. s posojilno pogodbo se posojilojemalec zaveže, da bo v slučaju, če iz kakršnegakoli razloga prekine delovno razmerje s posojilodajalko, vrnil posojilo z vsemi pripadki naenkrat;

11. s posojilno pogodbo se določi ustrezna pogodbeni kazni, če se posojilojemalec ne vseli v stanovanje do datuma, ki je določen s posojilno pogodbo.

Prosilci posojil za individualno gradnjo stanovanjskih objektov morajo v prijavi posredovati sledeče podatke:

1. pismeno vlogo s popolnimi rojstnimi podatki, obrat kjer je zaposlen, doba zaposlitve, število družinskih članov in njih zaposlitve, če so zaposleni, višino mesečnega dohodka družine, stanovanjske razmere prosilca, višino že vloženi sredstev v stanovanjski objekt, faza dograjenosti ter rok dograditve oziroma vselitve, številka gradbene parcele, številka vložka in katastrsko občino, v kateri gradi stanovanjsko hišo;

2. prosilci, ki jim je bilo že dodeljeno posojilo, naj navedejo višino že odobrenega posojila, številko in datum posojilne pogodbe. V prijavi naj navedejo tudi naslov, od katerega so dobili gradbeno posojilo in kje imajo deponirano gradbeno dokumentacijo;

3. potrebne formularje interesenti za dodelitev posojila dvignejo na tajništvu kadrovskega sektorja. Zahtevani podatki morajo biti resnični, ker bomo verodostojnost podatkov preverjali. Prosilci, ki bodo v prijavi navedli neresnične podatke, bodo izločeni iz razdelitve posojil;

4. k pismeni prijavi je treba priložiti še:
— gradbeno dovoljenje
— odločbo o odobreni lokaciji
— potrebni gradbeni načrt s predračunom
— seznam materiala in del, ki jih prosilec namerava nabaviti in graditi z odobrenim posojilom;

5. opozarjamo interesente, naj se na razpis prijavijo samo tisti interesenti, ki izpolnjujejo razpisane pogoje, ker ostalih, ki ne izpolnjujejo razpisanih pogojev, stanovanjska komisija ne bo upoštevala pri delitvi posojil. Stanovanjska komisija bo posojila razdelila, ko bo DS železarne Jesenice določil finančna sredstva za leto 1972.

Prijave prosilcev, ki ne bodo vsebovale zahtevanih podatkov in dokumentacije, bo pristojna služba že ob sprejemu zavrnila.

Prosilci naj prijave s priloženo dokumentacijo osebno dostavijo na kadrovskega sektorja železarne Jesenice — referat za stanovanja od 15. 11. do 25. 11. 1971, vsak dan od 7. do 9. ure.

Seznam prosilcev, ki jim bo odobreno posojilo, bo javno objavljen v obratih tovarne ali v tedniku tovarne železar.

ZELEZARNA JESENICE
Kadrovskega sektorja

Rekreacija je sestavni del človeko- vega življenja in dela

Janez Jenko
Referat
na problemski
konferenci mladine
naše železarne
in Verige Lesce

Predno preidem k nekaterim morda pomembnejšim problemom, ki jim je današnja konferenca namenjena, mi dovolite, da izrazim zadovoljstvo na tem, da se tako v železarni Jesenice kot tudi v tovarni Veriga Lesce prvič javno obravnavajo problemi prostega časa in rekreacije. Se posebno se mi pri tem zdi pomembno to, da je pobudo pri organizaciji te javne razprave prevzela organizacija mladine, to je Zveza mladine, kar vsekakor daje slutiti, da se današnja mladina zaveda nekaterih perečih problemov, ki vse bolj tarejo sodobnega človeka v modernem industrializiranem okolju.

Mislím, da to niti ni naključje. Kajti prav mladi ljudje so danes tisti, ki se zaradi različnih vzrokov, naj naštejemo samo nekatere: zanesljivejša materialna situacija staršev, večja in hitrejša možnost zaslužka, večja materialna neodvisnost, višji nivo osnovne izobrazbenosti in splošne razgledanosti pa tudi sodobnejše metode učenja, študija ter dela, itd., itd., prvi srečujejo s problemom kako in na kakšen način izkoristiti povečani fond prostega časa.

Rekreacija pomeni določeno aktivnost

Če izhajam iz stališča, da mladi ljudje danes vse manj želijo biti zgolj opazovalci dogajanj okoli sebe ali če lahko tako rečem, čakalci kaj jim bodo ustvarili in zapustili predhodniki, ter da po drugi strani vse bolj aktivno in ustvarjalno posegajo v delovanje na vseh mogočih področjih, potem je razumljivo, da jih zanima tudi vsebina prostega časa, rekreacija ter njena vrednost in pomen. Ob tem želim uporabiti misli dr. Franca Petiča, ko v svoji knjigi »Pogledi na telesno vzgojo, šport in rekreacijo« govori o aktivni in pasivni rekreaciji ter ugotavlja protislovnost te delitve, ker rekreacija pomeni vedno kako dejavnost ali aktivnost. Pač pa je bolj kot delitev rekreacije na aktivno in pasivno, utemeljena porazdelitev ljudi na dejavne in nedejavne potrošnike rekreacije, na opazovalce in udeležence rekreacije. No in tako smo že pri prvem problemu, ki danes v mnogočem zavira nadaljni in hitrejši razvoj rekreacije. V čem je ta problem? V mnogih naših delovnih organizacijah, občinskih zvezah za telesno kulturo, sindikalnih vodstvih ter drugih organizacijah in institucijah mislijo, da so za rekreacijo delovnega človeka dovolj ali skoraj vse storili že s tem, če finančno ali materialno podpirajo neko športno panogo ali športni klub, ki mu je recimo naklonjen direktor ali kdo drug od vodilnih delavcev v podjetju. Tako dan denar opravičujejo češ, mi smo za šport, skrbimo za zabavo in razvedrilo delavcev, vendar pa po drugi strani nimajo nič ali prav malo poslušna za reaktivno dejavnost delavcev, sami pa z družbenimi sredstvi zadovoljujejo največkrat le svoje osebne ambicije.

Mislím sicer da je prav, če podjetja podpirajo vrhunski šport ali posamezne športnike, vendar pa to ne bi smelo imeti prvenstveni pomen. Kajti delovna organizacija je dolžna, da skrbi za rekreacijo svojih delavcev. Dolžna je, da ustvarja in izboljšuje pogoje ter da v ta namen odvajajo potrebna finančna sredstva. Hkrati pa naj bi tudi neposredno organizirala različne oblike rekreativne dejavnosti ter tako vsebinsko bogatila delavcev prosti čas ter mu vcepljala zdrave navade. Sele potem, ko podjetje sistematično in organizirano urejuje probleme prostega časa in rekreacije se lahko odloča, da del sredstev nameni tudi vrhunskemu športu, vendar o tem ne bi smeli odločati posamezniki, pač pa je to stvar proizvajalcev, ki bi se zavestno, prek samoupravnih organov, morali odločati koliko in kateri šport bodo podpirali. Pa tudi pri tem bi morali upoštevati lastne skupne interese, naravne pogoje ter razvitost športne panoge.

Mislím, da imamo v železarni Jesenice to vprašanje razmeroma dobro urejeno. Imamo odbor za življenjske pogoje in rekreacijo, ki načelno in konkretno urejuje nekatera vprašanja življenjskega standarda, rekreacije in tudi vrhunškega športa. Nekoliko bolj pa je problematično razmerje med sredstvi, ki jih namenjamo rekreativni dejavnosti delavcev in sredstvi za vrhunski in ostali tekmovalni šport. To razmerje gre odločno na škodo množične rekreacije. Procentualno izraženo

(Nadaljevanje na 12. strani)

(Nadaljevanje z II. strani)

je to približno 70 % proti 30 % v korist vrhunskega športa. To nam daje slutiti, da tudi v našem podjetju še vedno nismo povsem razčistili nekaterih pojmov o rekreaciji in vrhunskem športu, objektivno ovrednotili šport in rekreacijo ter njen vpliv na široke delavske množice. Ne mislim sicer trditi, da vrhunskemu športu dajemo s preveliko žlico, pač pa trdim, da bi prav toliko in celo nekoliko več morali dajati rekreaciji in to vsem njenim oblikam. Morali pa bi razvijati tudi nove oblike rekreativne dejavnosti ter na ta način v to dejavnost vključiti, če že ne vse, pa vsaj večino delavcev ter jim vzbuditi željo po aktivnem sodelovanju. Ne pa da se večina še vedno zadovoljuje zgolj z opazovanjem ali pasivnim zanimanjem za šport, športnike in njihove tekmovalne dosežke. To pa je prav gotovo nepravilno pojmovanje rekreacije večine ljudi, ki zaradi lastne lagodnosti, nesposobnosti in drugih ovir enakovredijo ali celo predpostavljajo gledanje in opazovanje aktivnemu in ustvarjalnemu sodelovanju v prostem času.

Morda ne bo odveč, če v ilustracijo navedem nekaj podatkov, ki nam bodo nekoliko bolj neposredno prikazali politiko financiranja rekreacije pri nas.

Vrednotenje rekreacije v številkah

Uporabil bom samo nekaj podatkov iz leta 1967 in 1971, ki veljajo za železarno Jesenice in za primerjavo nekatere podatke, ki veljajo za železarno Sisak v letu 1971.

Tako smo v letu 1967 s predlogom delitve sredstev sklada skupne porabe namenili rekreaciji v podjetju 14.199.692 SD, posebej pa še 7.500.000 SD namensko za delavski turizem. V letu 1971 pa smo za isto področje namenili le 13 milij. SD brez sredstev za delavski turizem, kar ob upoštevanju razrednotenju dinarja v zadnjih štirih letih predstavlja brez posebnih izračunov najmanj 70 % zmanjšanje sredstev za rekreativno dejavnost. Pri tem moramo upoštevati tudi podražitev uslug, ki so v teh letih narasle za najmanj 50 %. V istem obdobju to je v letu 1967 pa smo vrhunskemu športu in nekaterim drugim športnim in kulturnim dejavnostim namenili približno 25 milij. SD, pri čemer niso upoštevane investicije. Leta 1971 pa smo istim področjem namenili 52 milij. SD tudi brez investicij, kar sicer pomeni več kot 100 % povečanje, vendar ob upoštevanju istih faktorjev kot pri rekreaciji, ne predstavlja sicer bistvene premika. Pač pa to v primerjavi s finančnimi sredstvi za rekreacijo kaže, da se razmerje med enim in drugim vedno bolj nagiba v korist športa ter rekreacijo tako postavlja v vse slabši položaj. Trenutna situacija torej kljub nekaterim proklamiranim načelom ni zavidljiva in kaže na to, da rekreacija pri nas formalno sicer pridobiva, materialno pa zgublja. Ko govorim o formalnem pridobivanju, mislim predvsem na to, da se o njej vedno več govori in piše, da dobiva svoje mesto v statutih in drugih samoupravnih aktih, da imamo celo samoupravni organ, s pristojnostmi bivšega upravnega odbora, ki naj bi sistematično ter načrtno urejeval vprašanja rekreacije in prostega časa. Toda po drugi strani pa celo ob povečani dejavnosti damo rekreaciji manj sredstev. Za primerjavo navajam še podatke kako ta vprašanja finančno urejujejo v železarni Sisak.

Področje za rekreacijo je v železarni Sisak organizacijsko povezano v kadrovskem sektorju. To področje pri njih zajema: športno rekreacijo, kulturno prosvetno dejavnost, ljudsko tehniko, letne oddihe ter zdravstveno preventivo. V letošnjem letu so samo za prve tri dejavnosti, za kar pri nas namenimo okrog 20 milij. SD, dali 49.615.000 SD. Razlika je očitna. Posebna sredstva pri njih dajejo še za oddihe, zdravstveno preventivo, tekoče vzdrževanje športnih objektov in naprav (teh objektov je 15 ter so last železarne), za 14 športnih klubov ter za investicije. Osebnih dohodov kar 15 profesionalnih delavcev na področju rekreacije tu ni všteti. Menim, da komentar k temu ni potreben.

Bolj strokovno in študijsko reševati rekreacijo

Nekatere novejša raziskave o fizičnih sposobnostih mladih moških dajejo zaskrbljujoče podatke. Tako so npr.: ugotovili, da kar 20 % mladine ni sposobne služiti rednega kadrovskega roka v armadi. Ali, da npr.: 30-letni moški 100 m preteče v slabšem času kot 6-letna deklica itd. To so resnično zaskrbljujoči podatki, ki po eni strani zadajajo težko udarce današnjemu sistemu šolske

telesne vzgoje, ki je mimogrede rečeno mogoče resnično nekoliko preveč informativno izobraževalen ter zaradi širokega programa seznanjanja z različnimi športnimi panogami in tehniko posameznih športnih disciplin preveč površen, pri tem pa zanemarija telesno urjenje in vcepljanje zdravih navad. Mislim, da ima šolska telesna vzgoja vse manj vzgojni smoter v najširšem pomenu te besede in vse bolj zasleduje izobraževalni smoter, kar pa se negativno odraža na splošnih fizičnih sposobnostih predvsem osnovnošolskih otrok. Tudi nekatere antropološke meritve in fiziološka testiranja, ki jih v zadnjem času opravljamo v železarni kažejo, čeprav podatki še niso povsem obdelani, da se v podjetje k sprejemu za delo javljajo moški in ženske sicer vseh starosti, vendar pa tudi iz osnovnih in poklicnih šol, z zelo slabo, celo zaskrbljujočo fizično sposobnostjo. Mislim, da prav te ugotovitve postavljajo pred upravo podjetja in druge odgovorne dejavnike v tovarni izredno pomembno nalogo, ki bi jo morali bolj zavzeto reševati tako v korist podjetja, gledano z ekonomskega stališča, kot v korist posameznika tako s humanističnega oziroma zdravstveno-mentalnega vidika.

Če sta se v preteklosti in deloma tudi še danes, z vprašanjem rekreacije in izkoriščanja prostega časa ukvarjala predvsem sindikat in deloma tudi organizacija Zveze mladine mislim, da bi v današnjih pogojih, ko je ta problematika presešla morda nekoliko preozek sindikalistični okvir, morali celotno torišče delovanja postopoma prenesti na strokovne službe, ki bi vsekakor bolj strokovno in poglobljeno urejevale probleme prostega časa in rekreacije. Prav zaradi preje navedenih vzrokov in problemov, bi se morali vse bolj zavzemati za bolj studiozen in sistematičen pristop k izkoriščanju prostega časa, kar pa v okviru sindikata kot družbenopolitične organizacije, ki ima obilico drugega dela in problemov, ni mogoče. Tako pa zaenkrat še vedno nadaljujemo s površnostjo, ki smo jo prevzeli od drugih.

Razmišljanja o industrijski rekreaciji

Danes se razmeroma dosti govori o industrijski gimnastiki. Pod tem pojmom, ki smo ga prevzeli iz vzhodnih dežel se največkrat misli na sprostilne oziroma kolektivne gimnastične vaje s katerimi naj bi med delovnim časom, v odmorih, delavci kompenzirali enostranske obremenitve, ki jih povzroča današnji sodoben, pretežno strojni način proizvodnje. Mislim, da za naše trenutne razmere, predvsem za razmere in delovne pogoje v našem podjetju nekoliko pretiravamo. Če imamo pred očmi organizacijsko urejenost v naši tovarni, organizacijsko urejenost posameznih delovnih mest, način dela in proizvodni postopek na eni, ter na drugi strani nekatere podatke o telesnih deformacijah, ki smo jih ugotovili pri periodičnih zdravstveno fizioloških pregledih, potem lahko ugotovimo, da so enostranske obremenitve in posledice dostikrat zaradi slabe organizacije dela, pretirana ali nepotrebna specializacija dela ter tudi pomanjkljiva skrb za urejevanje delovnih mest tam, kjer se delo še vedno opravlja pretežno fizično. Vse to bi se z manjšimi ali večjimi organizacijskimi in kadrovske posegi, ponekod pa z modernizacijo nekaterih delovnih mest dalo odpraviti vsaj deloma in tako fizično razbremeniti posamezne skupine delavcev ter jim na ta način omogočiti več predahov že med samim delovnim procesom. Prepričan sem tudi, da industrijska gimnastika tudi sicer ne bi bila preveč popularna med delavci.

Če pa bi podobne novice uvajali direktivno, bi s tem kršili nekatera osnovna načela rekreacije ter tako škodovali njej in delavcem samim. Mislim pa, da bi za aktivni odmor med delovnim časom morali najprej storiti nekaj drugega. Ker večina delavcev svoj polurni počitek izkoristi predvsem za malico, bi morali z boljšo organizacijo zmanjšati efektivni čas malice ter tako povečati dejanski prosti čas, ki bi ga lahko izkoriščali za svobodne, odvisne sicer od pogojev in možnosti, izbrane sprostilne aktivnosti. Razumljivo je, da bi se s tem pred nas postavila pomembna naloga, zagotoviti pogoje za aktivno koriščenje prostega časa v polurnem počitku. Ker menim, da industrijska gimnastika v sedanjih pogojih ni najprimernejše sredstvo, bi morali v bližini delavnic in obratov, povsod kjer za to obsojajo najmlajši naravni pogoji, urediti zelenice s klopmi, sprehajališči, športnimi objekti za npr.: odbojko, badminton, košarko, balinanje ter tako vsaj za kratek čas spraviti delavce iz okolja, ki jih neprestano

obremenjuje tako fizično kot psihično in tudi v času počitka, če ga prežive na delovnem mestu ali v njegovi neposredni bližini. In žal je največkrat res tako.

Več pozornosti objektom za množično rekreacijo

Mislim, da materialna osnova pri nas na splošno predstavlja poseben problem. Že bežen pogled na to vprašanje nam pove, da na Jesenicah v zadnjih letih in tudi prej, nismo namenili skoraj nobenih sredstev za razvoj materialne osnove. Res, da je železarna tu in tam vložila nekaj denarja za adaptacijo nekaterih športnih objektov, planinskih domov, kulturnih ustanov in podobno ter da ima od tako vloženi sredstev vsaj posredno koristi tudi množična rekreacija. Moram pa ugotoviti, da v izgradnjo objektov, ki naj bi izključno služili namenom množične rekreacije, nismo vložili prav ničesar. Tako, da je rekreacija tistih delavcev, ki so ustvarili sredstva s katerimi smo na Jesenicah v daljšem časovnem obdobju adaptirali in tudi zgradili nekatere športne naprave in objekte ter podobno, zapostavljena ter v dejanski materialni odvisnosti in v pričakovanju dobre volje posameznih športnih klubov ter podjetja, ki upravlja in vzdržuje te objekte.

Razumljivo je, da nam tak odnos oz. sistem občutno črpa tudi tista finančna sredstva, ki bi jih dejansko morali vlagati v organizacijo in vodenje konkretnih oblik rekreacije ter njenih aktivnosti. Ugotovili smo že, da je tako po ustavnih kot statutarnih določilih, podjetje dolžno skrbeti za rekreacijo in vsebinsko bogatejše koriščenje prostega časa. In to rekreacije, ki je sestavni del človekovega sodobnega ustvarjanja. To je čas, način, oblika nabiranja novega delovnega potenciala. To je proces, s katerim se delo posameznika obogati, postane bolj prijetno, polno in bolj koristno. Prav zato in tudi zaradi sredstev, ki jih ustvarjajo delavci sami, ne bi smeli ostati na doseženem nivoju, na zgolj proklamiranju načel, na formalnem priznanju vrednot, oziroma dobrin rekreacije ali pa recimo na organiziranju trenutno možnih oblik rekreacije. Mislim, da bi že morali pričeti z iskanjem novih možnosti, z ustvarjanjem idealnejših pogojev za tiste oblike rekreativne dejavnosti, ki naj bi človeka docela in neposredno zadovoljile.

Rekreacija naj bi bila svobodno izbrana dejavnost, ker sicer izgubi jedro in smisel. Za tako rekreacijo pa šele moramo ustvariti pogoje. Današnja vsebina športne rekreacije, če ob strani pustim izletništvo, oddihe, kulturno dejavnost in druge oblike rekreacije, le ta nikakor ne more več zadovoljiti večino ljudi. Ugotovili smo že, da je športna rekreacija, kot tudi sicer vsaka druga oblika, zanimiva le za določen krog ljudi. To so največkrat mladi in ljudje srednjih let. Bivši in še aktivni športniki. Skratka ljudje, ki že imajo ustaljene navade, čutijo potrebo po aktivnosti, posedujejo ustrezno znanje ter tako dejansko najdejo zadovoljstvo in razvedrilo v tej dejavnosti. Športna rekreacija je dostikrat tekmovalnega značaja ter dirigirana. Prav zato ostalim, ki še vedno predstavljajo večino, ta oblika ni privlačna, pojavljajo se le kot občasni udeleženci ali pa sploh ne. Mislim, da teh dejstev ne bi smeli kar tako postaviti ob stran. Čeprav v našem podjetju morda vlada določeno odklonilno stališče do večjih vlaganj za gradnjo objektov za rekreacijo pa vendarle mislim, da bo potrebno pričeti resno razmišljati tudi o tem. Prvo kar bo potrebno napraviti bo perspektivni plan razvoja materialne osnove, ki bo moral upoštevati trenutno stanje, zasledovati cilje in smoter rekreacije ter tako začrtati kar najidealnejšo smer bodočega razvoja rekreativne dejavnosti.

Predno zaključim naj povem, da namenoma nisem govoril o pomembnih dosežkih, ki smo jih na področju rekreacije naših delavcev vsekakor dosegli in po katerih spadamo med najnaprednejše delovne kolektive v Sloveniji. Da DS železarne, odbor za življenjske pogoje in rekreacijo, uprava podjetja na čelu z glavnim direktorjem tovarne, kažejo pomembno zanimanje za probleme rekreacije in prostega časa, da to isto velja tudi za družbenopolitične organizacije, ki vsi skupaj nudijo podporo, dajejo ideje, usmerjajo in da so posamezniki tudi izredno samoiniciativni, ne glede na to, da to ni njihovo neposredno področje dela. Ta referat tako vsebuje le nekatere kritične pripombe, ki naj bi pripomogle k popolnejšemu, bolj vsestranskemu pristopu k rekreaciji, njenim vrednotam oziroma dobrinam.

Do
risti
da b
no
obči
več
kot
ni. I
da
zgol
mer
so v
žili
s ko
usm
drža
to, c
čini
dom
sti s
dom

N

V
na p
ljaki
klub
ski v
belja
sred
redn
on.
Klav
Burt
Jane
gora
dezv
hop,
pa s
in I

Je
do c
še n
nove
med
sred
festi
dem
okvi
ze š

Pi
ama
v re
gani
stavi
Ravi
vat,
Vale
Lipic
gačn
tovil
sedn
seni

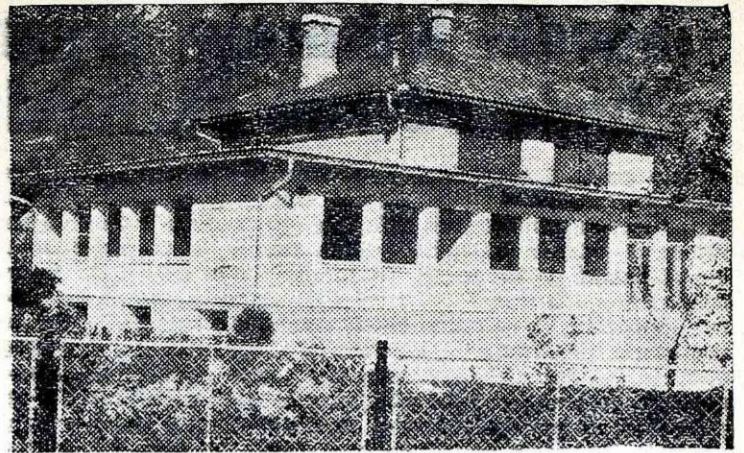
Večji turistični promet

Dosedaj znani podatki o turističnem prometu potrjujejo, da bo letošnja sezona resnično rekordna. Tudi v naši občini smo dosedaj zabeležili več tujih in domačih gostov, kot pa v enakem obdobju lani. Poznavalci razmer trdijo, da tako povečanje ni šlo zgolj na račun znanih razmer v turistični Španiji, kjer so v poletnih mesecih zabeležili nekaj primerov obolenosti s kolero, pa so se turisti prusmerili v druge obmorske države. Da je to res, potrjuje to, da je bilo vsaj v naši občini v letošnjem letu tudi več domačih gostov. V podrobnosti smo v hotelih, počitniških domovih, planinskih posto-

jankah in pri zasebnikih letos zabeležili 96.518 gostov (domačih 58.422 in tujih 38.096). Številka je za 7910 večja kot v enakem lanskem obdobju, pri čemer je bilo domačih gostov več za 2908 in tujih gostov za 5002.

Seveda se je povečalo tudi število prenočitev od skupno 257.796 v lanskem letu na 288.371 v letošnjem letu. Pri tem so zanimivi podatki o času bivanja turistov pri nas. Iz številke je mogoče ugotoviti, da so tako domači kot tuji gostje letos ostali nekoliko dalj časa v naši občini (tuji gostje v povprečju 3,5 dneva, domači gostje pa 2,5 dneva).

Prav ti podatki pa kažejo tudi na to, da je pri nas velikega pomena tako imenovani prehodni turizem, ko se tuji gostje na poti proti morju ali ob povratku domov za dan ali dva ustavijo (prenočijo) pri nas. Če gledamo na prihodnost, predvsem skozi perspektivo v Kranjski gori, kjer so trenutno v gradnji kar trije večji hoteli in nekaj manjših počitniških domov, potem lahko upamo, da se bo tudi to razmerje popravilo v korist gostov, ki bodo ostali pri nas dalj časa. Pri tem je pomembno, da bodo v Kranjski gori predvidoma 20. decembra odprli nov hotel, ki ga v neposredni bližini Prisanka gradi hotelsko podjetje Gorenjka. Ostala dva hotela, ki jih gradita Kompas in Kvarner ekspres, bosta predvidoma dograjena in urejena do prihodnje zimske sezone.

Pri društvu upokoencev Javornik-Koroška Bela, so se že dalj časa prizadevali, da bi svoj dom na Javorniku povečali. Od dohodkov bifeja in prispevkov članov jim je uspelo zbrati 90 tisoč din. Njihovi prošnji so se odzvali še DS Železarne, ki je prispeval 40 tisoč din, glavni odbor republiške zveze upokoencev 25 tisoč din, nekaj pa so dala tudi trgovska podjetja na Jesenicah.

S tako zbranim denarjem jim je uspelo, da so spomladi delavci SGP Sava pričeli z gradnjo. Na jugovzhodni in jugozahodni strani so postavili dva velika prostora, kjer bodo imeli dvorano in garderobe.

Prenovljen dom so na slovesen način odprli v četrtek, 11. novembra.

NOVICE IZ KINOKLUBA

V sredo 10. novembra so na povabilo kinokluba iz Beljaka, člani jeseniškega kinokluba pripravili dveurni filmski večer in tako vrnili obisk beljaškemu kinoamaterjem. V sredo je zaradi tega odpadel redni klubski večer FS Odeon. V Beljaku so sodelovali: Klavdij Mlekuž s filmom Buru bahai (Anapurna 69), Janez Hrovat s filmi Sam z gorami, Ognjena kača, Rendezvous, 5... 4... 3... 2... 1... hop, in Rab 70, Marjan Ogrin pa s filmom Srečna mladost in Iskanje.

Jeseniški kinoamaterji bodo do konca leta sodelovali še na dveh festivalih. Konec novembra v Somboru na XI. medklubskem festivalu in sredi decembra v Skopju na festivalu, ki ga prireja Akademski kino klub Skopje v okviru proslav 25-letnice zveze študentov.

Priprave za V. festival amaterskega filma potekajo v redu. Sestavljen je že organizacijski odbor, ki ga sestavljajo: predsednik Stanko Ravnik, sekretar Janez Hrovat, tehnični sekretar Silvo Valentar, propaganda Teo Lipicer, blagajnik Tone Pogajnik. Sredstva so že zagotovili: pokrovitelj — predsednik skupščine občine Jesenice tov. France Žvan, ob-

činski svet LT Jesenice in foto-kino zveza Slovenije. Pričakujejo pa še pomoč kulturne skupnosti in zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice ter nekaterih drugih organizacij. Ker pa bodo stroški V. festivala precej večji kot pri prejšnjih je organizacijski odbor pričel široko akcijo zbiranja reklamnih oglasov, ki bodo izšli v festivalnem katalogu. V kratkem bodo dali v tisk razpise za festival v slovenščini, nemščini in italijanščini, katere bodo sredi decembra poslali kinoklubom v Jugoslaviji, Avstriji in Italiji. Ker bodo v posebni kategoriji planinskega filma lahko sodelovali kinoamaterji iz drugih držav, bo organizacijski odbor poslal razpise znanim kinoklubom po vsej Evropi.

V letošnjem letu bo upravni odbor filmske skupine Odeon organiziral tečaj oziroma seminar za vse tiste, ki imajo kamere, ali pa jih amaterski film zanima. Tečaj se bo pričel 22. novembra, končal pa 17. decembra. Tečaj bo trikrat na teden od 18. do 21. ure, skupno bo deset predavanj. Vse informacije lahko dobite pri tajniku FS Odeon Janezu Hrovatu — telefonska številka 617, kjer se lahko tudi prijavite.

Seja odbora ZZB NOV na Javorniku

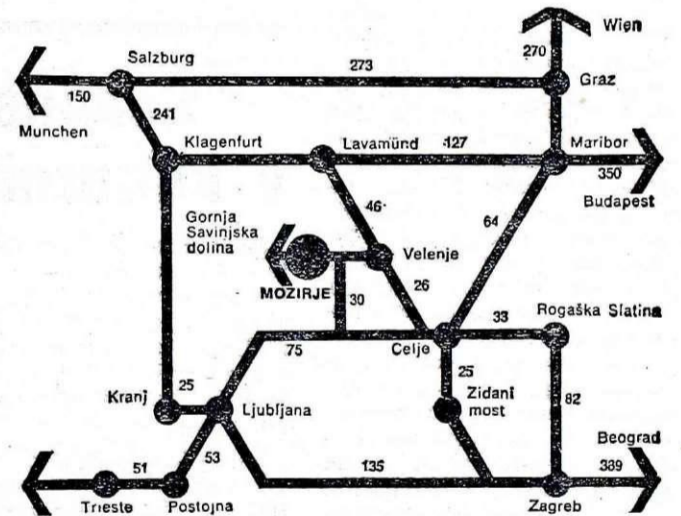
V torek zvečer je bila v delavskem domu na Javorniku seja KO ZZB NOV. Dnevni red je obsegal dve točki in sicer so najprej analizirali potek dosedanjih priprav za izvedbo kurirskega smuka, ki bo v nedeljo 30. januarja 1972 v Medjem dolu. Določili so še nekatere naloge, ki jih bo treba opraviti pred izidom biltena.

Obširneje so spregovorili o pripravah za ureditev parka talcev na bivšem pokopališču na Koroški Beli. Pozitivno so ocenili prizadevanja dosedanjega odbora, nato pa bili mnenja, da bo treba za izvedbo obsežnih nalog imenovati širši odbor, ki bo kos nalogam. Odbor se je strinjal s predlagano maketo parka talcev, ki sta jo izdelala arhitekt Gregor Velepec in akademski slikar Jaka Torkar. Maketo bodo dali ponovno na vpogled članom Zveze združenj borcev na bližnji delovni konferenci.

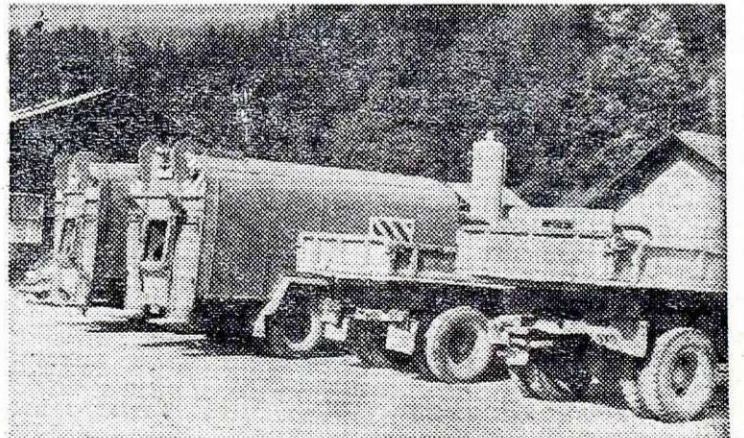
Da pa bi delo čimpreje steklo, bodo na skupščini občine Jesenice najprej poiskali podatke o predvideni ukinitvi pokopališča in kakšna bo ureditev prostora po dokončani ukinitvi pokopališča. Razen tega bodo arhitektu Velepecu in akademskemu slikarju Jaku Torkarju naročili izdelavo potrebne dokumentacije, ki naj bi vsebovala tehnični in ekonomski del. Čim bodo znana potrebna sredstva za izdelavo oziroma ureditev parka talcev, bodo začeli z zbiranjem sredstev in pri tem računajo na sodelovanje mnogih činiteljev, ki bi prispevali sredstva, da bi tako

čimpreje realizirali zamisel obeh avtorjev, po drugi strani pa uresničili dolgoletno željo občanov Javornika in Koroške Bele, da talcem in

padlim borcem, ki so pokopani na pokopališču Koroška Bela postavimo dostojno spominsko obeležje v obliki predlaganega parka talcev.

Zakaj v slovenskem prospektu ne upoštevamo dvojezičnih napisov?

Podjetje Kovinar je zraslo iz majhnega komunalnega podjetja, ki je skrbelo v glavnem za snago na Jesenicah. Z vključitvijo v pridobitno dejavnost, jim je uspelo nakupiti številne naprave za mehanizirano delo. Na sliki vidimo del njihovega voznega parka s katerim prevažajo smeti in drug material.

Drugo predavanje za starše na Javorniku

Delavska univerza Jesenice, osnovna šola Koroška Bela in odbor DPM Javornik — Blejska Dobrava prirejajo danes 12. novembra ob 18. uri zvečer v delavskem domu na Javorniku predavanje za starše šoloobveznih otrok.

Naslov predavanja je: POGOSTEJŠE RAZVOJNE TEŽAVE IN VEDENJSKE MOTNJE. Predavala bo ravnateljica posebne osnovne šole na Jesenicah Jelka Leštan. Zaradi izrednega pomena predavanja vabijo starše otrok k čimvečji udeležbi.

Dohodki kulturnim organizacijam naj bodo odvisni od rezultatov dela

Minulo sredo 3. novembra, je predsednik temeljne kulturne skupnosti Jesenice Janez Kavčič sklical drugo redno sejo skupščine. Značilnost tega sklica je prav gotovo v tem, da se sklicu ni odzvala sklepčna večina članov in so sklepčnost morali iskati po domovih. To je samo nov dokaz, da bo v kulturi in sploh v politični sferi naše občine potrebna korenita sprememba, če se bomo hoteli učinkovito vključiti v dobro zasnovano kulturno akcijo na Slovenskem in če bomo hoteli pred družbo opravičiti sredstva, ki jih daje za kulturno dejavnost. Tudi vzroke za tako stanje bomo morali poiskati, ki se začnajo že pri nedelavnosti in brezbrilnosti skoraj vseh vodstev občinskih političnih organizacij in nadaljujejo do terena. Pomembnost seje skupščine dokazuje, da so sklepali o razdelitvi 1.169.068,06 N din za kulturo, o družbenem dogovoru med izvršnim svetom SRS, skupščino občine in kulturno skupnostjo o financiranju kulturne dejavnosti ter govorili o pomenu in ciljnih družbenega dogovora o kulturni akciji na Slovenskem.

Odvč bi bilo v podrobnosti naštevati razdelitev dohodka posameznim koristnikom, poudariti pa je treba, da so se dohodki posameznim uporabnikom bistveno izboljšali, npr.: amaterskemu gledališču Tone Cufar od 136.564 N din lani na 239.743 din letos (vključno z delom stroškov za republiška srečanja dramskih družin in z gostovanjem na Hvaru), občinski knjižnici od 148.460 na 211.000 N din, ZKPO od 86.000 na 107.470 N din itd. To prav gotovo pomeni solidno osnovo za uspešnejše delo teh organizacij, ki se mora odražati v boljših delovnih rezultatih. Resnica je namreč, da nekateri koristniki družbenih sredstev za kulturo, doslej niso vedno opravičili dobljenih sredstev z delovnimi rezultati. To samo potrjuje zahtevo, da bodo prihodnje leto morali, kar je bilo na seji tudi poudarjeno, dohodke uporabnikom dodeljevati na osnovi njihovih delovnih programov, osebne dohodke zaposlenim v teh organizacijah pa po načelu nagrajevanja po delu, vezati na rezultate dela. Kajti družbeno nesprijemljivo je, kar se dogaja, da v neki organizaciji zaposleni prejema osebne dohodke st odstotno po družbenem dogovoru, medtem, ko svojega delovnega programa ne izvršujejo. Iz tega razloga so na seji tudi sklenili, da morajo vsi koristniki sredstev kulturne skupnosti do 15. decembra predložiti svoj finančni načrt, vključno s programom dela za leto 1972, do marca 1972 pa enako dokumentacijo razvoja do leta 1975.

Čeprav so na seji finančni načrt kulturne skupnosti za leto 1971 sprejeli brez bistvenih korektur, je bila ob njem dovolj kritična in odkrita debata, iz katere bo potrebno povzeti bogato šolo za prihodnje leto. Posamezni člani pa so poudarjali nujnost bolj resnega in vztrajnega dela in odgovornosti pri delu v kulturni skupnosti.

V nadaljevanju seje so sprejeli soglasje k družbenemu dogovoru o financiranju kulturne skupnosti in kulturnih dejavnosti, ki ga sklepajo izvršni svet skupščine SR Slovenije, Skupščina občine Jesenice in kulturna skupnost

Jesenice. Po tem dogovoru, je najnižji zagotovljeni prispevek občine za financiranje kulturne dejavnosti v letu 1971 603.200,00 N dinarjev. Po istem dogovoru pa SR Slovenija prepušča kulturni skupnosti obč. Jesenice 516.000,00 N din iz republiškega prispevka iz osebne dohodke od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav ter od republiškega davka od prometa blaga na drobno.

Ta dogovor tudi obvezuje kulturno skupnost občine, da od republike odstopljena sredstva prvenstveno porabi za:

— postopno izboljšanje materialnega položaja obstoječih kulturnih zavodov, pri čemer bo uskladila osebne dohodke

delavcev na področju kulture in potrebe za funkcionalno dejavnost zavodov na ravni, ki je bila za tekoče leto s splošnimi družbenimi akti dogovorjena za celotno področje družbenih dejavnosti;

— izvedbo zakonskih obveznosti na področju knjižničarstva in dostopnosti knjige kot osnovne oblike in sredstva za izvajanje kulturne dejavnosti, ki ima možnost množičnega vplivanja na kulturno rast občanov;

— izvajanje zakonskih obveznosti na področju arhivskega varstva in varstva kulturnih spomenikov kot dokumentov zgodovinskega razvoja in kulturne dediščine;

— opravljanje drugih temeljnih kulturnih dejavnosti, ki približujejo kulturne vrednote čim širšemu krogu občanov in bogatijo njih kulturno življenje.

Ob rob druge seje skupščine kulturne skupnosti Jesenice bi napisali le to, da bo potrebno še mnogo prizadevanj, da se tudi v tem organu uveljavi več kulture pri samem delu. To pa pomeni med drugim strpnost do kritike in do drugačnih stališč, mnenj in argumentov, več samokritike, brez etiketiranja, podtikovanja in brez užaljenosti ter podobno.

Seminar za delavce v kulturnih organizacijah

Jutri v soboto, 13. novembra organizira občinska konferenca Zveze kulturno prosvetnih organizacij Jesenice v Martuljku celodnevni seminar za vodstva kulturno-prosvetnih društev in organizacij v naši občini.

Že na letni skupščini te organizacije so namreč ugotavljali, da je eden izmed pomembnih vzrokov za stagnacijo ali nedelavnost posameznih amaterskih organizacij ravno nepoznavanje sodobnih gibanj v kulturi in za kulturo oziroma današnje kulturne politike. Da se v tem pogledu naredi odločen premik, predvidevajo nekatere oblike dela za izboljšanje tega stanja oziroma za usposabljanje vodstev amaterskih društev in organizacij. Prvi tak korak je sobotni seminar, katerega se bo predvidoma udeležilo 50 ljudi. Na seminarju bo predaval predsednik republiške konference Zveze kulturno prosvetnih organizacij SR Slovenije Ivo Tavčar o kulturni politiki danes, predsednik ZKPO občine Joža Varl pa bo na osnovi sedanjega stanja v občini obravnaval možnosti za večji razmah kulturne akcije v občini.

Organizatorji celodnevnega

seminarja sicer ne pričakujejo, da se bodo stvari čez noč izboljšale, vendar pa menijo, da je to ena izmed oblik za postopno izboljšanje stanja v naših društvih in organizacijah.

FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM

Revolveraši apaškega klanca

Zaradi omejitve porabe električnega toka sem si moral v ponedeljek ogledati v kinu Radio ameriški barvni film Revolveraši apaškega klanca, čeprav bi si raje ogledal film Butch Cassidy in Kid, ki je sicer tudi western, a mnogo boljši od Apaškega klanca.

Tako sem bil priča medli zgodbi o junakih apaškega klanca. Povedal vam bom kratko vsebino, da boste videli, kako zelo so si serijski westerni podobni:

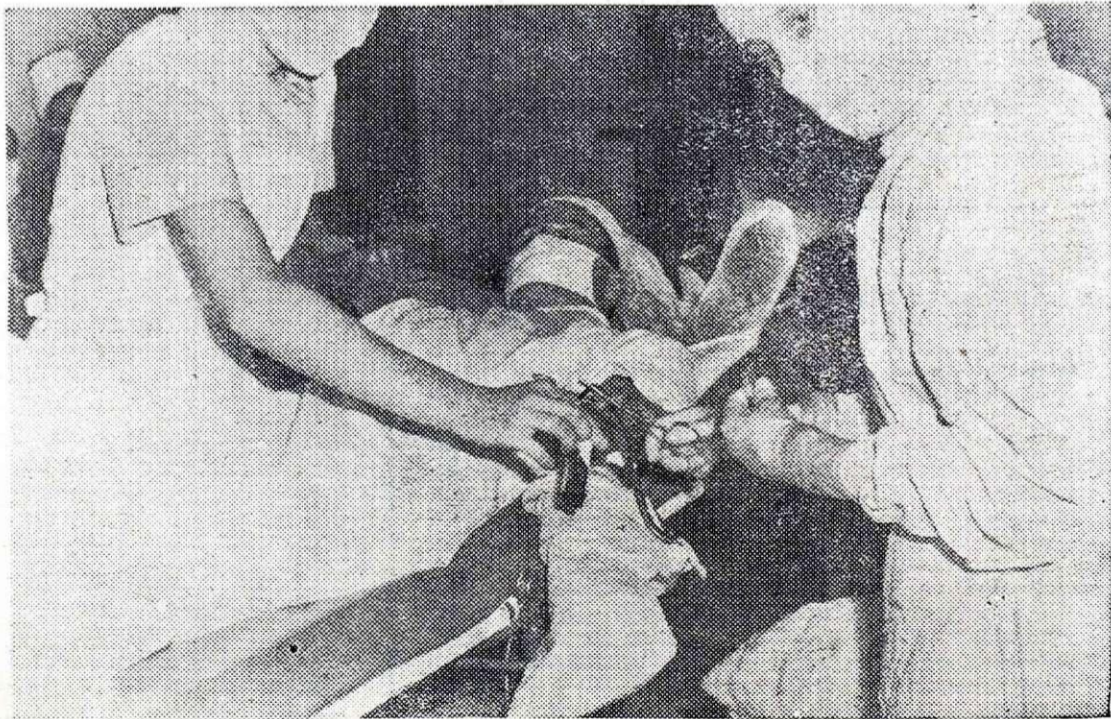
V nekem majhnem naselju Američanov, ki ga pred Apači varuje enota ameriške vojske, je zmanjkalo pušk, zato zaprosijo za pošiljko štiridesetih avtomatskih pušk, da bi bolje branili priseljence. Te puške jim res pošljejo, toda pošiljko zasledujejo Indijanci, zato ji mora vojska na pomoč. Mladi stotnik (Audie Murphy) izbere najboljšo možo, toda med njimi se znajde tudi star prekaljen izdajalec. Ko v neki skalnati dolini le srečajo pošiljko pušk, že vse kaže, da se jim bo akcija posrečila. Potem pa prej omenjeni izdajalec onemogoči stotnika in njegovega pomočnika, na svojo stran pa pridobi vseh osem mož, ki pobegnejo z dragocenimi puškami. Stari ničvrednež se odloči, da bo puške prodal Indijancem, a to namero mu po vrsti zapletenih in napetih (to naj bi bili) prizorov prepreči glavni junak in uspe dobiti nazaj vse puške. Film se seveda konča z objemom glavnega junaka in izvoljenega dekleta (kaj bi le western brez happy-enda).

Torej spet ena izmed nešteti medlih kavbojskih limonad, ki so res prava sramota za sedmo umetnost. Res pa je, da taki filmi vlečejo v kinodvorane množico ljudi, ki jih ta zvrst pritegne in zabava. Producenti že vedo, kaj hočejo. Zameriti pa gre režiserjem, ki iz slabih scenarijev naredijo še bolj vodene filme, ki so (mimogrede povedano) zelo površno posneti. Vsi junaki so slikani izrazito črno-belo; če je nekdo dober, nikakor ne more biti slab, ima le zvrhano mero dobrih lastnosti, je čist kot angel in pogumen kot sokol. Le kaj ljudje vidijo v takih junakih? To vprašanje bo zame verjetno še dolgo ostalo nejasno. Pa ne samo junaki, tudi zgodbe so šablonske. Če vidiš en western industrijskega tipa, si viden vse. Vsi so narejeni približno takole: na eni strani so dobri, na drugi hudobni (navadno Indijanci). Ves film se zasledujejo, tepejo in med seboj pobijajo, glavni junak, ki je navadno neranljiv pa ob koncu filma dobi lepo dekle in prav vsi ti filmi se srečno končajo.

No, tudi film Revolveraši apaškega klanca ni bil nič drugačen. Režiser William Wetney, ki je pravi stari maček za take in podobne westernne, je bil kot vedno, na zelo nizki ravni. Ko bi ne bilo dobrega osrednjega igralca Audia Murphya, bi bil film popolna ničla. Tako si vsaj zasluži čistokrvno enko.

Igor Skrlj

FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM

Tudi ti postani prostovoljni dajalec krvi!

K
1:
PU:
SO:
ma:
1:
bar:
rež:
vlo:
20:
1:
fil:
TV:
ny:
Ga:
1:
NA:
ST:
Rol:
Ste:
1:
fil:
rež:
vlo:
19:
1:
bar:
PO:
do:
Ro:
1:
bar:
BR:
Pos:
ob:
1:
fil:
NA:
v g:
17:
2:
fil:
RO:
ra,
ob:
F:
1:
bar:
PO:
20:
1:
PU:
YE:
1:
CS:
ob:
1:
fil:
TV:
20:
V:
zel:
vlc:
go:
sn:
in

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

13. novembra amer. film PUSTOLOVSCINE TOMMA SOYERA, po mladinskem romanu Marka Twaina.

13. novembra amer. CS barvni film QUO VADIS, v režiji Mervin Le Roy, v gl. vlogi Robert Taylor, ob 17. in 20. uri.

14. novembra amer. barvni film JAZ SEM SORTANA, TVOJA SMRT, v režiji Antony Scott, v gl. vlogi John Garko, ob 17. in 19. uri.

15. novembra amer. film NAJBOLJ NEUMNI DNEVI STANLIA IN OLIA, v režiji Robert Jackson, v gl. vlogi Sten Lorel, ob 17. in 19. uri.

16. novembra amer. barvni film DAN POSESTNIKA, v režiji Nathan H. Juran, v gl. vlogi Telly Savoyes, ob 17. in 19. uri.

17. novembra franc. CS barvni film OPOJNI VONJ PO DENARJU, v režiji Rinaldo Bassi, v gl. vlogi Françoise Rosay, ob 17. in 19. uri.

18. novembra amer. CS barvni film OBESITE GA BREZ MILOSTI, v režiji Ted Postl, v gl. vlogi Clint Istuud, ob 17. in 19. uri.

19. novembra amer. barvni film AFERA TOMASA KRAVANA, v režiji Steve McQueen, v gl. vlogi Foye Dunovay, ob 17. in 19. uri.

20. novembra amer. barvni film MASCEVALEC IZ CAROLINE, v režiji Claudio Gora, v gl. vlogi Tony Kendol, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

13. novembra franc. CS barvni film OPOJNI VONJ PO DENARJU, ob 18. in 20. uri.

14. novembra amer. film PUSTOLOVSCINE TOMA SOYERA, ob 10. uri.

14. in 15. novembra amer. CS barvni film QUO VADIS, ob 17. in 20. uri.

16. novembra amer. barvni film JAZ SEM SORTANA, TVOJA SMRT, ob 18. in 20. uri.

17. novembra amer. CS barvni film OBESITE GA BREZ MILOSTI, ob 18. in 20. uri.

18. in 19. novembra amer. CS barvni film DAN POSESTNIKA, ob 18. in 20. uri.

20. novembra amer. CS barvni film OSVOBODITEV BYRONA JANESA, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

13. novembra meh. barvni film POSTELJA.

14. novembra ital. barvni film VOJNA ZA PETROLEJ.

17. novembra amer. barvni film JAZ SEM SORTANA, TVOJA SMRT.

20. novembra amer. CS barvni film DAN POSESTNIKA.

Kino KRANJSKA GORA

13. novembra amer. barvni film BUTCH, CASSIDY IN KID.

14. novembra amer. film PUSTOLOVSCINE TOMMA SOYERA.

14. novembra amer. CS barvni film DAN POSESTNIKA.

16. novembra amer. CS barvni film QUO VADIS.

18. novembra franc. CS barvni film OPOJNI VONJ PO DENARJU.

20. novembra amer. barvni film JAZ SEM SORTANA, TVOJA SMRT.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

13. novembra amer. barvni film PUSTOLOVSCINE TOMMA SOYERA, ob 17. uri.

13. novembra ital. barvni film VOJNA ZA PETROLEJ, ob 19. uri.

14. novembra amer. film NAJBOLJ NEUMNI DNEVI STANLIA IN OLIA, ob 17. uri.

14. novembra amer. barvni film BUTCH, CASSIDY IN KID, ob 19. uri.

17. novembra amer. CS barvni film DAN POSESTNIKA, ob 19. uri.

20. novembra franc. CS barvni film OPOJNI VONJ PO DENARJU, ob 19. uri.

ZAHVALA

Ob nenadni tragični izgubi sina, brata, strica in svaka

RUDIJA KLINARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem številnim prijateljem in znanecem, sosedom, pevcem in darovalcem cvetja, ki so nam v teh težkih dneh bili v pomoč in tolažbo, z nami sočustvovali in ga spremili na njegovi zadnji prerani poti.

Zahvaljujemo se za denarno pomoč sodelavcem obrata Jeklovlek in obratovodju tov. Brunu za poslovilne besede ob odprtem grobu. Enako se zahvaljujemo vsem, ki so poklonili denar namesto venca.

Zahvalo smo dolžni tudi častni straži, spremstvu in za salvo članov lovske družine Jesenice in tov. Baldermanu za poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: oče z ženo, brata Franci in Gusti ter sestre: Bernarda, Sabina, Ani, Joži in Metka z družinami ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta

ANTONA GERDEJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znanecem in prijateljem, ki so nam izrazili sožalje, ga spremili na zadnji poti in poklonili cvetju.

Posebno se zahvaljujemo dr. Čehu ter zdravnikom in strežnemu osebju jeseniške bolnice internega oddelka za prizadevanje in trud v času njegove bolezn.

Iskrena hvala sosedom za pomoč, organizaciji ZZB NOV, predsedniku KO ZZB NOV tovarišu Trevnu za poslovilne besede, DU, SZDL ter pevcem in godbi.

Zalujoča žena Cilka in hčerka Tončka z družino.

ZAHVALA

Vsem sodelavcem prometne in vlečne službe, se iskreno zahvaljujem za vsa darila, ki sem jih prejela ob mojem življenjskem jubileju.

Ivanka Šmid

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru VEN se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Jože Jereb, VEN

Pred letošnjim jesenskim zborom alpinistov

Po več ali manj uspešni letošnji poletni plezalnoalpinistični sezoni, se bodo zbrali načelniki, pripravniki in alpinisti iz dvajsetih alpinističnih odsekov Slovenije, kolikor jih aktivno deluje, v sklopu komisije za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije, v soboto 13. novembra v hotelu Špik v Martuljku.

Načelnik komisije za alpinizem Lojze Golob, bo skušal skupaj z ostalimi člani komisije, ki so zadolženi za posamezne aktivnosti plezalnoalpinističnega udejstvovanja, kritično nakazati današnje stanje v našem alpinizmu, ki prav gotovo ni najbolj rožnato in spodbudno.

Pri nas imamo trenutno 15 do 20 odličnih vrhunskih plezalcev in alpinistov, za njimi pa nastaja zaskrbljujoča praznina.

Z aktivnim plezalnim športom in alpinizmom se načrtno bavijo le posamezniki, prvenstveno iz vrst delavske mladine. V zadnjem času so pokazali lep in razveseljiv napredek zlasti mladi plezalci iz Trziča, Mojstrane in Jesenic. Veliko aktivnost kažejo le perspektivni kandidati za našo IV. himalajsko odpravo in oni, ki si nameravajo prislužiti potni list za našo prvo

severnoamerikansko odpravo, ki se bo seznanila s stenami Il Capitana.

V letošnjem letu skoraj ne moremo govoriti o uspešni in pozitivni plezalnoalpinistični bilanci, uspešna je bila samo naša tretja Hindukuška odprava in nekateri posamezniki.

Na jesenskem posvetu alpinistov v Martuljku bo treba najti vzroke, ki hrome in zavirajo vrhunski polet plezalcev in alpinistov. Vzroke bo najbrž treba iskati v pomanjkanju tesnejšega in uspešnejšega sodelovanja med posameznimi AO in prav gotovo tudi med mladinsko komisijo in komisijo za alpinizem pri PZS.

Na zboru bi bilo potrebno spregovoriti tudi besedo ali dve o sestavi letnega programa plezalnoalpinističnih prireditev, plezalnih šol, taborov in tečajev, visokogorskih turnih smukov in zahtevnejših, množičnih tur in vzponov.

Na jesenskem zboru alpinistov bodo nagrajeni najbolj prizadevni in uspešni plezalci in alpinisti, ki so dosegli v letošnjem letu vidne in razveseljive uspehe v domačih in tujih stenah.

ODBOJKA

Jeseniški odbojkarji so v nedeljo, 7. novembra igrali v Zagrebu z Metalcem in srečanje izgubili z rezultatom 3:0 (-7, -11, -8). Igra Jeseničanov je bila slaba in medla, le na trenutke so zaigrali tako kot znajo. Po štirih letih tekmovanja v zvezni ligi, bi se morali že navaditi na razne sodniške napake in jih to ne bi smelo že v začetku igre znervirati, da jim popustijo živci, da delajo napake, da niso več precizni in seveda je poraz neizbežen. Z obvladanjem, borbenostjo in dobrim sodelovanjem med seboj pa bi se dalo marsikaj popraviti in rezultati bi bili verjetno boljši.

Kljub porazu in s tekmo manj, so Jeseničani še vedno na dobrem 6. mestu prven-

stvene lestvice jesenskega dela. Tudi igralci Metalca niso blesteli z dobro igro, niso pa delali napak in odlični Pališaški, ki je bil državni reprezentant, je res odbojkar izrednih kvalitet, saj se je odlikoval tako z igro v polju, kot z igro na mreži.

V nedeljo, 14. novembra čaka Jeseničane srečanje z ravnskim Fužinarjem, ki je v letošnjem letu zelo dobro startal in do sedaj ni izgubil še nobenega srečanja in vodi na prvenstveni lestvici z 12 točkami. Ob dobri igri obeh moštev je pričakovati lepo tekmo, za kar pa bodo ljubitelji odbojke prikrajšani zaradi hišnega reda telovadnice in drugih vzrokov.

MK

Slab štart judoistov

V nedeljo se je začelo letošnje republiško tekmovanje judoistov. Na Jesenicah so se pomerile ekipe Nagaoka iz Ljubljane, Branika iz Maribora in pa Jesenic. Naši judoisti so doživeli dva poraza. Nepričakovano je predvsem poraz z Nagaoko, novincem v republiški ligi.

Rezultati:
Nagaoka : Jesenice 6:0 (44:0), Branik : Jesenice 5:2 (33:20) — zmagala sta Lah in Ražman, Nagaoka : Branik 4:3 (30:20).

Za jeseniško ekipo so nastopili: Lah, Ražman, Morič, Herman, Krajzelj, Dvoržak, Bečirovič, F. Morič.

V naših kinematografih bo v prihodnjih dneh na programu zelo zanimiv in napet western ČLOVEK Z ZAHODA. V glavni vlogi nastopa James Garner, ki je ljubiteljem tovrstnega žanra gotovo poznan. Film prav gotovo odlikuje lepo okolje kjer je sneman in izredno dobra kamera. Tisti, ki radi gledate napete in razburljive filme, ne zamudite prilike.

ZVEZNA HOKEJSKA LIGA

Jesenice : Partizan 21:1

Hala Tivoli, gledalcev 100, sodnika Cebulj (Radovljica), Krajačić (Zagreb). Strelci: Poljanšek 6, Tišler 4, B. Jan 3, Hiti 2, M. Jan 1, S. Košir 1, T. Košir 1, Mlakar 1, Razinger 1, Žbontar 1.

Prvaki so igrali v tej postavi: Knez, Gasar, Ravnik, Razinger, B. Jan, Pipan, S. Košir, Hiti, Žbontar, Mlakar, Tišler, Poljanšek, M. Jan, T. Košir, Eržen.

Začetek ni obetal tako visoke zmage, saj je bil v deseti minuti rezultat 2:0. Gošnje so na začetku poskušali z borbenostjo in ostro igro ublažiti jeseniške napade, toda kaj kmalu se jih je lotila utrujenost. To je pomenilo za Jeseničane, ki niso igrali posebno dobro, znak za polnjenje mreže rezervnega vratarja Diuriča, ker se je prvi vratar in reprezentant Rašid Šemsedinović poškodoval.

Kljub visoki zmagi so prvaki le redko napadali s hitrimi in točnimi podajami in so se bolj odločali za samostojne prodore. Res je tudi, da naši proti slabemu nasprotniku igrajo slabše. Prikazana je igra proti Partizanu ni niti toliko važna kot presenetljivo visoka zmaga.

Na ledeni ploskvi je prišlo do neljubih dogodkov, ko so se po drugi tretjini stopili Knez, Ravnik in Perovič. Nekoliko kasneje, v tretji tretjini, je jeseniški vratar Knez povsem nešportno udaril S. Šemsedinoviča, za kar je dobil kazen petih minut.

Prvake že to soboto čaka izredno težko srečanje v Zagrebu z Medveščakom. Le-ta je resni kandidat za uvrstitev pod samim vrhom lestvice, saj je v prvi tekmi pre-

magal Slavijo kar z 16:3. Zagrebčanom so se vrnili trije standardni igralci: vratar Sinanović, branilec Rataj in napadalec Ančević.

Vsekakor bo to izredno zanimiv in napet dvoboj v katerem bodo Jeseničani pokazali koliko zares pomenijo

Hala Tivoli. Gledalcev 1500. Sodnika Benedičič in Krich. Strelca za Kranjsko goro sta bila Čemažar in Hafner.

KRANJSKA GORA: Makuc, Razinger, Vidmar, Ambrožič, D. Šebjančič, Škerjanc, Hafner, Pirih, Čemažar, J. Šebjančič, Kunšič, Hiti, Medved, Entlihar, Hribar, Češnjak

Prva tretjina je bila prava igra mačka z miško. Mladi Kranjskogorci so igrali pod psihičnim pritiskom, da imajo proti sebi veliko boljšega nasprotnika, enega izmed najresnejših kandidatov za naslov prvaka. Če vratar Makuc, ki je prišel iz JLA pred enim tednom ne bi, kljub šestim prejetim golom, branil zelo dobro, bi bilo vodstvo Olimpije lahko še večje. Toda nadaljevanje igre, posebej drugi del je za mlade Kranjmembo. Ko so videli, da niskogorce pomenil veliko spremajo kaj zgubiti ter da je poraz tako ali takh neizogiben, so zaigrali presenetljivo dobro. Na trenutke so celo »stiskali« favorizirano Olimpijo v njeno obrambno tretjino, toda nekaj izrednih pri-

trenutno pri nas. Zagrebški »medvedje« obljublajo presenečenje. Ali je to reklamna »raca« ali res mislijo ne vemo. Vemo le to, da prvaki nikakor ne bi smeli podcenjevati nasprotnika, ker je Medveščak letos brez dvoma mnogo boljši kot leta nazaj. D. D.

Kranjska gora : Olimpija 2:12

ložnosti so napravili. Verjetno niti sami ne vedo kako je sploh do tega lahko prišlo. V drugi tretjini je trener Brun postavil v vrata spočitega Marjana Žbontarja, ki se je izredno izkazal ter Olimpijinim napadalcem dovolil veselje le dvakrat. V tem delu je tudi Čemažar dosegel prvi gol za svoje moštvo. 2:1 v tej tretjini vsekakor ni bila slučajnost. Kranjskogorci so tudi v zadnjih 20. minutah nadaljevali s solidno igro, kakršne ob pomankanju treninga na ledu in neugiranosti nismo pričakovali. Izgubili so tudi ta del s 4:1, toda imeli so

Druga zmaga na domačem igrišču

V predzadnjem kolu prvenstva ZCNL so se na igrišču Podmežakljo srečali nogometiški Jesenice in Hrastnika. Srečanje so Jeseničani odločili v svojo korist z rezultatom 5:2 (2:0). Tekma je bila v prvem polčasu zanimiva, nogometiški domačega moštva so imeli tu-

di premoč na igrišču, ki so jo izkoristili tudi z dvema goloma. Med strelci se je najbolje izkazal Noč, ki je dosegel tri gole, po enega pa Kačar in Karahodžič. Jeseničani igrajo vedno bolje, tehnični vodja tov. Šuvak pa je zlasti pohvalil Pavloviča, Noča in Komelja za njihovo požrtvovalnost in prizadevnost. V jesenskem delu prvenstva, ki se bo končalo drugo nedeljo, so Jeseničani dosegli tri zmage, štirikrat so igrali neodločeno, tri tekme pa so izgubili. Z dobro igro pa bi v nedeljo v Škofji Loki lahko osvojili še nadaljni dve točki in z dvanajstimi točkami pričakali pomladansko nadaljevanje. Trenutno so Jeseničani z desetimi točkami na zelo dobrem šestem mestu. Če bodo tudi v pomladanskem delu, ko bodo morali kar petkrat na tuje igrišče, tudi tako disciplinirano izpolnjevali naloge trenerja in tehničnega vodstva, potem lahko povsem realno pričakujemo, da bodo ostali v družbi dokaj enakovrednih in dobrih enajsteric v ZCNL.

D. D.

NK Kranj : NK Jesenice ml. 0:0

V zadnjem kolu jesenskega dela Gorenjske nogometne podzveze, so mladinci NK Jesenice gostovali pri sovrstnikih NK Kranj in izrekli neodločen rezultat. To je pravzaprav uspeh, saj so dosegli skoraj vedno izgubili, ker jim nasprotnik, kot pravimo »ni ležal«.

Jeseničani so že od vsega začetka začeli oblegati gol domačinov in izvedli nekaj lepih akcij, ki pa so ostale

neizkoriščene. To dokazuje tudi razmerje kotov 14:3 v korist Jeseničanov.

Tudi v drugem polčasu je bila premoč gostov očitna, vendar napadalna vrsta ni bila učinkovita, čeprav moramo priznati, da so tudi Kranjčani imeli precej športne sreče. Čimbolj se je tekma bližala h koncu, bolj so Jeseničani pritiskali domačine na njihovo polovico.

Prikazan je bil lep nogomet, žal pa brez zadetka. Po mnenju vodstva ekipe, je bila to ena najboljših tekem v prvenstvu in so Jeseničani zaslužili zmago, vendar pa je tudi neodločen rezultat uspeh.

V moštvo Jesenic, ki je bilo to pot kompletno, so nastopili: Ilić D., Trobič, Benček, Panič, N. Ilić, Cimirotić, Dabić, Šatara, S. Raković, Jereb in Mareš.

M. Cimirotić

Poraz proti Dinamu

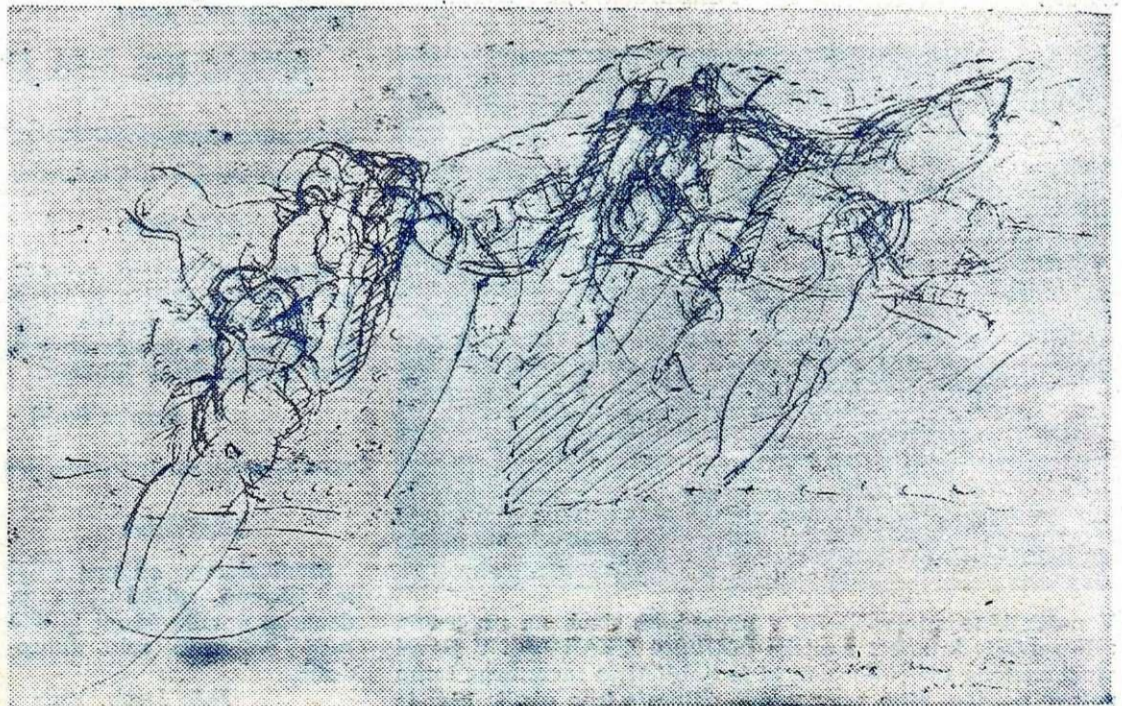
Neugodna pot z avtobusom v NDR, kjer je naš prvak preteklo sredo, odigral prvo tekmo drugega kroga Evropskega pokala prvakov, proti Dinamu iz Wessvasserja, ki je osemnajstkrat osvaja prvenstvo svoje dežele, se je za naše hokejiste končal s katastrofalnim porazom 0:8 (0:2, 0:4, 0:2). Ta rezultat vsekakor zadostuje Dinamu za povratno srečanje, ki je na sporedu v ponedeljek, 15. novembra v hali Tivoli.

Poraz za Jeseničane pomeni majhen šok, toda nasprotnik je bil tako močan, da se kaj več zares ni dalo narediti. Že lanskoletna bilanca med Dinamom in Jesenicami je bila po dveh tekmah 12:4 v korist prvaka NDR. Kljub temu smo pred odhodom slišali od nekaterih strokovnjakov, da naši računajo na minimalen poraz v prvem srečanju, doma bi potem obstajala možnost za eventualno končno zmago. Toda pretiran optimizem je poraz samo dokaz, da je hokej v NDR veliko kvalitetnejši od

našega. Ob lanskoletnem gostovanju Jeseničanov v Weisvasserju (tekma se je končala 7:2 za Dinamo), je predsednik Dinama povedal, da je bilo takrat moštvo pomlajeno in da od tega moštva pričakuje šele po dveh, treh sezonah najboljšo formo. Iz rezultata se očitno vidi, da je prvak NDR že nekoliko napredoval. Tisti, ki so upali na boljši rezultat v tolažbo, da je Dinamo v začetku preteklega meseca premagal celo reprezentanco Norveške z 12:4.

Sicer je tudi to res, da so bili naši utrujeni od dolge vožnje ter v svojih vrstah niso imeli standardna igralca Hiti in Ravnika. Toda takšna tolažba bi za jeseniške prvake bila nerealna, ker smo zvedeli, da je Dinamo igral odlično, da je bil vedno v premoči. O njegovih kvalitetah se bodo ljubitelji hokeja lahko prepričali 15. novembra v hali Tivoli. Zares bi bilo škoda zamuditi na ledu resnične in vrhunske mojstre hokeja naledu.

n n.

Valentin Oman — kompozicija

Le
Z
K
—
ure
vra
žen
ljan
483

Z
lov
stij
nj
izv
Je
z
pr
sk
po
na
na

ni
pr
Zi
de
N
st
oz

V
ge

V
Z
ble
za
n
krat
orga
skih

Zav
poslo
skup
se e
pravi
delor

Sod